Τὸ φύλλον δραχ. 2.50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἄληθες παράσχον εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 1 Νοεμβρίου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 48*

39Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΠΟΙΟΣ εἶπε πὼς κι' οἱ τέσσερις ἐποχὲς τοῦ χρόνου ἔχουν τὸ καλό τους; Ἐγὼ γιὰ τὴν ὥρα δὲν γνωρίζω παρὰ μονάχα τὰ κακά. Τὸ φθινόπωρο; συννεφιά, μελαγχολία, ὑγρασία, βροχές. Τὸν χειμώνα πάλι, κρύο, βοριάδες, χιόνια, παγωνιά. Τὴν ἄνοιξη, καὶ κρύο καὶ ζέστη μαζί. Ντύνεσαι ψιλά; κρυώνεις. Ντύνεσαι χοντρά; ζεσταίνεσαι, σιάζεις. Ἀποφασίζεις νὰ κάτσῃς σπίτι σου; ἥλιος ἔξω, χαρὰ Θεοῦ. Ἀποφασίζεις νὰ βγῇς ἔξω; πιάνει μιὰ βροχὴ ποὺ σὲ κάνει παπί. Ἀμ' τὸ καλοκαίρι; Ἥλιος, σκόνη, ζέστη ἀνυπόφορη. Ἀπὸ κακοῦ δηλαδὴ σὲ χειρότερο. Πῶς θέλατε λοιπὸν μὲ τέτοιες καιρικὲς συνθῆκες... νὰ γράψω ἐγὼ Κυριακή;

Ἂν εἴσαστε καλὰ παιδιὰ καὶ σᾶς ἔκανα αὐτὴ τὴν ἐρώτηση, θ' ἀπαντούσατε ὅλοι μὲ μιὰ φωνή: «Μὴν τὴν γράψῃς, Ἀνανία!» Κι' ἐπειδὴ εἶμαι βέβαιος πὼς εἴσαστε καλὰ παιδιά, εἶχα προεξοφλήσει τὴν ἀπάντησή σας καὶ... δὲν ἔγραφα. Ἄδικα φώναζε ἡ κυρία Διάπλασις:

«—Ἀνανία, πότε ἐπιτέλους θὰ γράψῃς τὴν Κυριακή; Ἀνανία, τὰ παιδιὰ περιμένουν. Ἀνανία, τὰ παιδιὰ ἀνυπομονοῦν. Ἀ-

νανία, τὰ παιδιὰ διαμαρτύρονται, τὰ παιδιὰ θὰ σηκώσουν ἐπανάσταση.

—Κυρία Διάπλασις, τῆς ἀπαντοῦσα. Τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω, ἀφοῦ δὲν μοὔρχεται ἔμπνευση; Καὶ παρὰ νὰ γραφῆ Κυριακὴ χωρὶς ἔμπνευση, καλύτερα νὰ μὴ γραφῆ καθόλου!

Ὡστόσο ἔμπνευση δὲν ἐρχόταν καὶ Κυριακὴ δὲ γραφόταν. Ὥσπου ἔφθασε ὁ κόμπος στὸ χτένι, ποὺ λέει ὁ λόγος. Καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ζεστὲς ἡμέρες τούτου τοῦ καλοκαιριοῦ, ἐκεῖ ποὺ καθόμουν στὴν κάμαρά μου καὶ... ζεσταινόμουν, ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνει μέσα ἡ κυρία Διάπλασις ἡ ἴδια.

— Ὅταν δὲν πάει στὸ Μωάμεθ τὸ βουνό, μοῦ λέει, πηγαίνει στὸ βουνὸ ὁ Μωάμεθ. Ἔπρεπε νἄρθης ἐσὺ νὰ πάρης τὶς ἀπαντήσεις, γιὰ νὰ γράψης τὴν Κυριακή. Μιὰ καὶ δὲν τὄκανες, ἀποφάσισα κι' ἐγὼ νὰ στὶς φέρω. Δὲ θὰ βγῆς ἔξω ἀπ' αὐτὴ τὴν κάμαρα, παρὰ ὅταν τελειώσεις τὴν κρίση. Τελείωσε!

«Ὅταν σκορπίζεις τὸν καιρό, δὲν τὸν ξαναμαζεύεις».

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ κυρία Διάπλαση βγῆκε ἔξω, κλείνοντας τὴν πόρτα πίσω της. Γιὰ νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ τὴν ἁμαρτία μου, ἡ πρώτη μου κίνηση ἦταν νὰ τρέξω καὶ νὰ ἰδῶ μήπως μὲ εἶχε κλειδώσει μέσα. Μὰ ὄχι, ἡ πόρτα δὲν ἦταν κλειδωμένη. Κι' ὡς τόσο, ἤμουν κλειδωμένος, γιατὶ ἡ κυρία Διάπλασις εἶχε βάλει τὴν καλύτερη κλειδωνιά: τὸ φιλότιμό μου. Ἔτσι θὰ ἔμενα κλεισμένος ὅλο τ' ἀπόγεμα, κι' ὅλο τὸ βράδυ! Καὶ νὰ κάνη καὶ τόση ζέστη! Οὔφ ἔσκασα! Ἂς βγῶ λιγάκι ἔξω στὸ μπαλκόνι, νὰ πάρω ἀέρα! Ἀλλὰ ὄχι! Τὸ καθῆκον ἐδῶ σὲ καλεῖ, στρατιώτη ἀνδρεῖε! Μήπως κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι στρατιώτης στὸ στρατὸ τῆς Διαπλάσεως; Τὸ πεδίο τῆς μάχης εἶναι τὸ βουνὸ αὐτὸ τοῦ Μωάμεθ ... ὄχι, τῶν ἀπαντήσεων· τὰ ὅπλα μου εἶναι τὸ καλαμάρι, ἡ πέννα καὶ ... τὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων.

* * *

Ἂς πάρω μιὰ ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις γιὰ ν' ἀρχίσουμε:

«Ἡ ἐρώτησή σου, ἀγαπητή μου Διάπλασις ἦταν: ***Ἀπ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς παροιμίες, ὅσες σᾶς ἔτυχε ν' ἀκούσετε ἢ νὰ διαβάσετε ποιὰ σᾶς ἄρεσε περισσότερο καὶ γιατί;*** Ἐγὼ δὲν ἔχω καμμιὰ παροιμία, γιὰ πρώτη καὶ γιὰ δεύτερη, γιατὶ ὅλες εἶναι βγαλμένες ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ ψυχή, ποὺ ἀνυψώνει ὅ,τι ὡραῖο καὶ καλό, ἀλλὰ κάτι μέσα μου μοῦ λέει, νὰ στείλω γιὰ καλύτερη τήν: *Ὅποιος ἔχει πολὺ πιπέρι βάζει καὶ στὰ λάχανα.* Πιπέρι ἐννοῶ τὰ χρήματα τῶν πλουσίων καὶ λάχανα τοὺς φτωχούς. Καίτοι ὅμως ἔχουν πολὺ πιπέρι, δὲν ρίχνουν στὰ λάχανα...» Καλὲ ποιὸς τὰ λέει αὐτά; ὁ ***Ρασπουτίν***. Μπᾶ, μπᾶ, μπᾶ, ***Ρασπουτίν***. Δὲν εἶναι καθόλου σωστὴ ἡ ἐξήγησή σου. Ἄλλος!

Ἂς ἰδοῦμε τί λέει ἡ ***Ὁλόχαρη***: *«Γιὰ τὰ μεγάλα βάσανα, γιὰ τὰ μεγάλα βάρη, ἐπλάσθηκαν οἱ βασιλεῖς κι' οἱ δυστυχεῖς γαϊδάροι!* Πολὺ σωστὰ μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Μέγας Φρειδερῖκος ζωγραφίζει...» Ἀ, ***Ὁλόχαρη***, θὰ τὰ χαλάσουμε! *Ἑλληνικὴ* παροιμία εἴπαμε κι' ὄχι λόγια τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου, ποὺ δὲν ξέρω κιόλας ἂν τὰ εἶπε ποτέ.

Οὔφ, ζεσταίνομαι!.. Γιά, νὰ βρῶ καμμιὰ καλύτερη ἀπάντηση νὰ δροσιστῶ... Ἀ, νὰ ἡ ***Πάνθεια Ἀβραδάτου***, *ἡ πενταθλήτρια*. Τῆς ἀρέσει ἡ σοφὴ παροιμία *ἀπὸ ρόδο βγαίνει ἀγκάθι*. Πολὺ καλά! Ἀλλὰ τὸ ἀνέκδοτο ποὺ ἀναφέρει... ἆ! δὲν λέγεται. Νόστιμο, ἀθῶο, μὰ καὶ ... «κακέμφατο». Κρῖμα!

Δὲν μπορῶ, Θεέ μου, ζαλίστηκα, ἔσκασα, θὰ πεθάνω! Θὰ βγῶ λίγο ἔξω στὸ παράθυρο νἀναπνεύσω... Καλέ, τί εἶναι τοῦτο; Διαδήλωση; Συλλαλητήριο; Συναγερμός; Ἕνα ἀμέτρητο πλῆθος ἦταν μαζεμένο στὸ δρόμο μας. Ἐφώναζε, χειρονομοῦσε, σπρώχνονταν. Κι' ὅταν κοίταξα καλύτερα, εἶδα πὼς ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος ἦταν παιδιά, τίποτα ἄλλο ἀπὸ παιδιά. Κι' ὅταν μπόρεσα νὰ ξεχωρίσω τὰ λόγια τους μέσα στὴ φοβερὴ ὀχλαλοὴ ποὺ ἐρχόταν ἀπάνω, ἄκουσα καθαρὰ νὰ φωνάζουν ... τὸ ὄνομά μου.

Κρύφτηκα τρομαγμένος μέσ' στὴν κάμαρά μου. «Ὢ συμφορά μου, σκέφθηκα. Τὰ παιδιὰ ἀγανάκτησαν μὲ μένα ποὺ δὲν ἔκανα τὴν Κυριακὴ καὶ τώρα κάνουν συλλαλητήριο ἐναντίον μου. Ποιὸς ξέρει τί τιμωρία θὰ μοῦ ἐπιβάλουν! Θὰ μὲ σφάξουν; θὰ μὲ σουβλίσουν; θὰ μὲ ψήσουν;..

— Τάκ! τάκ! Ἄνοιξε, Ἀνανία, εἶμαι ἐγώ, ἡ Ἀγάπη.

— Τί θέλεις; Δὲν ἀνοίγω. Δὲν εἶμαι ἐδῶ, ἐργάζομαι, γράφω τὴν Κυριακή.

— Μὰ γιὰ τὴν Κυριακὴ σὲ θέλω. Δὲν ἀκοῦς, καϋμένε, τί γίνεται ἔξω; Μαζεύθηκαν ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ σὲ ζητοῦν.

— Δὲν τοὺς εἶπες, πὼς δὲν μπορῶ νὰ τὰ δῶ;

— Τοὺς τὸ εἶπα, μὰ ἐπιμένουν.

— Μήπως ἔχουν ἀπειλητικὲς διαθέσεις; Μήπως κρατοῦν μαχαίρια, κουμπούρια;

— Ὄχι, ὄχι, κάθε ἄλλο!

— Ἔ, τότε, ἂς μποῦν.

Μόλις εἶπα αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ Ἀγάπη ἄνοιξε τὴν πόρτα διάπλατη καὶ μέσ' στὴν κάμαρά μου εἰσήλασαν ἕνα σωρὸ παιδιὰ ποὺ στέκονταν ἀπέξω. Ὤ, κάθε ἄλλο παρὰ ἐχθρικὲς διαθέσεις εἶχαν. Ἦταν ὅλα γελαστά, χαρούμενα, προσηνέστατα.

— Καλῶς τα τὰ παιδιά, εἶπα ξεθαρρεμένος. Περάστε, καθῆστε. Ἀμ ποῦ νὰ καθήσετε τόσοι πολλοὶ ποὺ εἴσαστε; Τέλος πάντων, καθῆστε... ὀρθοί. Σᾶς ἀκούω, τί μὲ θέλετε;

Ἕνας πιτσιρίκος, τόσος δά, προχώρησε μὲ θάρρος καὶ εἶπε:

— Ἀγαπητὲ Ἀνανία, βλέπαμε τόσον καιρὸ ποὺ δὲ δημοσιευόταν ἡ Κυριακή, καὶ φοβηθήκαμε μήπως ἔγινε καμμιὰ μεγάλη καταστροφὴ καὶ χάθηκαν ὅλες οἱ ἀπαντήσεις μας, καὶ οἱ καλὲς καὶ οἱ κακές. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἀποφασίσαμε νὰ μαζευτοῦμε καὶ νὰ ἔρθουμε ὅλοι μαζί, νὰ σοῦ ποῦμε τὴν ἀπάντησή μας, προφορικῶς ὁ καθένας.

— Αὐτὴ ἦταν μιὰ λαμπρὴ ἰδέα, ἀπάντησα. Ὄχι, οἱ ἀπαντήσεις σας δὲν χάθηκαν. Ἐδῶ εἶναι. Πάντα ὅμως πιὸ εὐχάριστο εἶναι ν' ἀκούη κανεὶς παρὰ νὰ διαβάζη. Λοιπόν, εἶμαι προθυμότατος νὰ σᾶς ἀκούσω. Μόνο νὰ μιλάη ἕνας-ἕνας.

— Ἔτσι βέβαια θὰ γίνη, εἶπε πάλι ὁ μικρὸς καὶ μάλιστα ἐμεῖς φροντίσαμε νὰ καταταχθοῦμε κιόλας σὲ χωριστοὺς ... (σωροὺς παρ' ὀλίγον νὰ πῶ) ὁμάδες. Ἐκεῖνοι ποὺ προτιμοῦν τὶς ἴδιες παροιμίες, θὰ πᾶνε μαζὶ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν ξεχωριστὴ προτίμηση ὁ καθένας, θὰ πᾶνε χωριστά.

— Μπράβο! εἶπα. Ἂς ἀρχίσωμε πρῶτα ἀπὸ τοὺς μὴ ... ὁμοφρονοῦντας. Λέγε σὺ πρῶτος, ἂν εἶσαι μ' αὐτούς. Μὰ ποιὸς εἶσαι;

— Πῶς; δὲν μὲ γνωρίζεις; Εἶμαι τὸ ***Δυσόχαρτο!***

— Ἐσὺ εἶσαι τὸ ***Δυσόχαρτο***; Γιὸ φαντάσου! Δὲν θὰ πίστευα ποτὲ πὼς τὸ ... λυσόχαρτο θὰ γινόταν ἀρχηγὸς συλλατηρίου. Πές μας τώρα τὴν παροιμία σου.

— Ἐγώ, ἀγαπητὲ Ἀνανία, βρίσκω πὼς ἡ καλύτερη παροιμία εἶναι: *Φωνὴ λαοῦ, φωνὴ Κυρίου.* Ἔχομε ἄλλωστε ἕνα σωρὸ παραδείγματα πὼς ὅ,τι θέλει ὁ λαὸς πάντα γίνεται, σὰ νὰ τὸ ἤθελε ὁ Θεός.

— Ἀμ καὶ τὸ δικό σας τὸ παράδειγμα θἄρκουσε; Εἴσαστε πλῆθος... λαός, ἤρθατε κι' ἀπαιτήσατε νὰ σᾶς ἀκούσω, καὶ τὸ θέλημά σας ἔγινε. Ἔχεις νὰ πῆς τίποτε ἄλλο.

«... ἑνὸς κοκκόρου γνώση».

— Ὄχι, τελείωσα. Ἄλλωστε δὲν κάνει νὰ πολυλογοῦμε γιατὶ μᾶς εἶπες πὼς οἱ ἀπαντήσεις μας πρέπει νἆναι σύντομες.

— Ἄλλος!

— Ἡ σειρά μου, εἶπε ἕνας νεαρὸς μὲ ρουμελιώτικη προφορά. Εἶμαι ὁ ***Τρικκαλινὸς*** καὶ γιὰ καλύτερη παροιμία βρίσκω αὐτή: *Μὴν τὰ πετᾶς τὰ λόγια σου σὰν τ' ἄχυρο στ' ἁλώνι, γιατὶ τὰ παίρνει ὁ ἄνεμος καὶ ποιὸς τὰ συμμαζώνει.* Καὶ παίρνω παράδειγμα ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Συνήθιζα νὰ σκορπῶ τὰ λόγια μου, καὶ ὅταν μιὰ φορὰ ἐξομολογήθηκα στὸν παπὰ τὸ ἐλάττωμά μου αὐτό, μοῦ εἶπε νὰ σφάξω ἕναν πετεινὸ καὶ νὰ πάω στὸ κοντινὸ βουνὸ νὰ τὸν μαδήσω.

— Στάσου, στάσου, ***Τρικκαλινέ***. Ἐμεῖς εἴπαμε ἡ ἀπάντησή σας νἆναι σύντομη καὶ σὺ τώρα θέλεις νὰ μοῦ πῆς μιὰ ὁλόκληρη

ἱστορία. Καὶ νἄταν τουλάχιστο πραγματικὰ δική σου. Μ' αὐτή, παιδί μου, εἶναι λαϊκὸ ἀνέκδοτο γνωστότατο.

— Ἀφῆστε ἐπιτέλους νὰ μιλήση κι' ἕνα κορίτσι! ἀκούστηκε μιὰ λεπτὴ φωνή, καὶ μιὰ νεαρὴ συνδρομήτρια παρουσιάστηκε σπρώχνοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τἀγόρια ποὺ ἦταν στριμωγμένα μπροστά μου.

— Ἄαχ, ἔκανα, ποιὰ εἶσ' ἐσύ; Μόλις παρουσιάστηκες, μοσχοβόλησε ὅλος ὁ τόπος.

— Μὰ καὶ βέβαια, ἀφοῦ εἶμαι τὸ ***Μύρον τῆς Ἄνδρου***, εἶπε ἐκείνη μὲ καμάρι. Λοιπόν, φίλε Ἀνανία, ἡ καλύτερη ἑλληνικὴ παροιμία εἶναι: *Ὁ σκοπὸς δὲν ἁγιάζει τὰ μέσα.* Αὐτὴ μᾶς μαθαίνει πὼς ἅμα θέλουμε νὰ κάνωμε κανένα καλό, κανένα φιλανθρωπικὸ ἔργο, πρέπει νὰ τὸ κάνωμε ἂν ἔχωμε τὰ μέσα, καὶ ὄχι νὰ σκοτώνωμε κανέναν πλούσιο ἢ νὰ κλέβωμε κανένα ταμεῖο. Αὐτὴ ἡ παροιμία μοῦ ἀρέσει. Δὲν σ' ἀρέσει καὶ σένα;

— Δυστυχῶς ὄχι, ***Μύρον τῆς Ἄνδρου***. Πρῶτα ἀπ' ὅλα γιατὶ ἡ παροιμία σου δὲν εἶναι ἑλληνική. Δεύτερο, δὲν λένε *ὁ σκοπὸς δὲν ἁγιάζει ἀλλ' ὁ σκοπὸς ἁγιάζει τὰ μέσα*, καὶ τρίτο... ἂς ἔρθη ἄλλος.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, τί θὰ πῆς γιὰ τὴ δική μου; φώναξε ἕνας μικρὸς ἔξαφνα καὶ μὲ τόσο δυνατὴ φωνή, ποὺ ξαφνιάστηκα.

— Ποιὸς εἶσαι ἐσύ;

— Εἶμαι ὁ ***Τρομερός!*** ἀποκρίθηκε ὁ μικρὸς ἀκόμα δυνατότερα.

— Ἀμ' γι' αὐτὸ τρόμαξα τόσο. Γιὰ νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν τί λὲς ἐσύ;

— Τί νὰ πῶ καὶ νὰ μὴν πῶ, ποὺ ἡ ἐρώτηση αὐτὴ ποὺ βάλατε, ἦταν ἡ δυσκολώτερη ἀπ' ὅλες τὶς ἐρωτήσεις ποὺ εἶχαν γίνει καὶ στὶς 38 Κυριακές! Ἐγὼ ἤμουν τελείως ἀπελπισμένος, ὅταν, ἐνῶ ξεφύλλιζα τὸ φυλλάδιο τῆς 38ης Κυριακῆς, τὸ μάτι μου ἔπεσε στὴν παροιμία *Κάποιος φοῦρνος θὰ γκρεμίστηκε.* Σκέφθηκα λοιπὸν πὼς ἂν θὰ γκρεμίζεται ἕνας φοῦρνος κάθε φορὰ ποὺ γίνεται Κυριακή, ἢ ἂν θὰ γίνεται Κυριακὴ κάθε φορὰ ποὺ θὰ γκρεμίζεται ἕνας φοῦρνος, τότε θὰ ἦταν πολὺ καλύτερα, γιατὶ δὲν θὰ χάνονταν οἱ ἀπαντήσεις τῶν παιδιῶν καὶ θὰ εἶχε καθένας μεγαλύτερη ἐλπίδα νὰ πετύχη.

— Καὶ μένα αὐτὴ ἡ παροιμία μοῦ ἀρέσει! φώναξε ἕνας ἄλλος μὲ μιὰ φωνή... σὰν ἀηδόνι. Ἦταν ὁ ***Ἰωάννης Ἀηδονόπουλος***. Δὲν τὸ περίμενα ποτὲ πὼς θὰ γινόταν Κυριακὴ δίχως ἐπεισόδιο, καὶ χάρη στὸ φοῦρνο ποὺ γκρεμίστηκε, δὲν ἔγινε κανένα. Γι' αὐτὸ συμπεραίνω πὼς ἡ καλύτερη παροιμία εἶναι αὐτὴ ποὺ γλύτωσε τὸν Ἀνανία ἀπ' τὶς σκοτοῦρες.

«Σὲ μιὰ μασχάλη δυὸ καρπούζια δὲν πιάνουνται».

— Χμ! καλὰ τὰ λές, Γιαννάκη μου, μὰ ἄραγε ὅλοι ἔχουν τὴν ἴδια γνώμη μὲ σένα; Ἐγὼ ξέρω πολλοὺς ποὺ δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ Κυριακὴ ἂν δὲν ἔχει ἐπεισόδιο.

— Ἀ, βέβαια! εἶπε ἕνας μικρός, ποὺ ἦταν τόσο ἐλαφρούλης, ὥστε φαινόταν σὰ νὰ πέταγε, — ἄλλωστε μᾶς δήλωσε πὼς ἦταν ὁ ***Υἱὸς τοῦ Αἰθέρος***.— Γιὰ μένα ἡ 38η Κυριακὴ ἦταν ἡ ὡραιότερη ἀπ' ὅλες, μὰ ἡ 39η θὰ εἶναι ἀκόμη ὡραιότερη. Ὅσο γιὰ τὴν παροιμία ποὺ μ' ἀρέσει, αὐτὴ εἶναι: *Ὅταν σκορπίζεις τὸν καιρό, δὲν τὸν ξαναμαζεύεις*, ποὺ μὲ διδάσκει νὰ μὴν ἀφίνω τὸν καιρό μου νὰ πηγαίνη χαμένος. Π. χ. Ἂν δὲν προβιβασθῶ— Θεὸς φυλάξοι— ἔχασα τὸν καιρό μου καὶ δὲν τὸν ξαναμαζεύω πιά.

— Θεὸς φυλάξοι, ***Υἱὲ τοῦ Αἰθέρος!***

— Ἀ, πρέπει νὰ εἴμαστε καλοὶ μαθηταί, *τὰ γὰρ καλὰ μαθήματα φέρουσι τὰ χρήματα*,—πετάχτηκε καὶ εἶπε ἕνα κοριτσάκι, εὔθυμο καὶ μικροκαμωμένο, ποὺ εὐθὺς κατάλαβα πὼς ἦταν ἡ ***Γελαστὴ Κουκλίτσα***. Κι' ἄκουσε γιατί: Ἦταν μιὰ οἰκογένεια φτωχὴ κι' εἶχε δυὸ γιούς· κι' οἱ δυὸ πήγαιναν στὸ σχολειό, ἀλλὰ ὁ μὲν μεγαλύτερος εἶχε ἐπιμέλεια, ὁ δὲ μικρότερος...

— Πῶ, πῶ, ***Γελαστὴ Κουκλίτσα***, διήγηση ἀπὸ τὸ Γεροστάθη μᾶς λές; Δικά σου πράγματα θέλουμε νἀκούσουμε.

— *Βάζει κι' ἡ Κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραγματευτάδες!* εἶπε ἕνας μικρὸς προβάλλοντας ξαφνικά.

Καὶ πρὶν προφθάσω νὰ τὸν καλοκοιτάξω,—περίεργο!—χώθηκε πάλι μέσ' στὸ πλῆθος κι' ἐξαφανίστηκε ἔτσι ἄξαφνα ὅπως εἶχε φανῆ.

— Καλὲ ποιὸς ἦταν τοῦτος; ρώτησα μ' ἀπορία.

— Ἦταν ὁ ***Μεγαλοσχολίτης***, εἶπε ἕνα παιδὶ ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του δυὸ σκίτσα. Κοίταξε τὰ σκίτσα μου. Εἶμαι ὁ ***Μικρὸς Ἀρτίστας***, ξέρεις. Παριστάνουν τὸν ἁμαξηλάτη μας τὸ Γιάννη, ποὺ δικαίωσε τὴν παροιμία *Σαρανταπέντε Γιάννηδες ἑνὸς κοκκόρου γνώση*, καὶ ἄκου πῶς: Μιὰ μέρα πῆγε κυνήγι, καὶ ἐπειδὴ δὲ βρῆκε τίποτα, ἀγόρασε μιὰ πέρδικα καὶ τὴν ἔδεσε μ' ἕνα σπάγγο ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ τὴν πυροβόλησε. Μὰ...

— Φόρα πῆρες, καϋμένε, μὰ θὰ σὲ διακόψω. Αὐτὸ ποὺ λὲς δὲ συνέβη στὸ Γιάννη σας, μὰ εἶναι γνωστότατο ἀνέκδοτο, καί...

— Χά! χά! χά! χά! χά! χά!

— Καλὲ ποιὸς γελάει ἔτσι;

— Ἡ ***Καϊρίνα*** γελάει, Ἀνανία, νά την!

— Μὰ εἶναι νὰ μὴ γελάω, καϋμένε Ἀνανία; Συλλογίζομαι μιὰ παροιμία ποὺ λένε στὴν Πόλη: *Καὶ τὰ μαμμούδια τοῦ λουτροῦ γαλέντζες βάλανε.* Τὴ λένε γιὰ τοὺς τιποτένιους ποὺ κάνουνε τοὺς σπουδαίους. Γιὰ φαντάσου τὰ μαμμούδια μὲ τὶς γαλέντζες τους, νὰ πηγαινοέρχονται στὰ μάρμαρα τοῦ λουτροῦ! Χά, χά, χα! Δὲ γελᾶς καὶ σύ;

— Δὲν γελάω, ***Καϊρίνα***, γιατὶ δὲν τὴν καταλαβαίνω τὴν παροιμία σου. Ἐγὼ δὲν ξέρω τὰ λουτρὰ νἄχουν μαμμούδια σὰν περβόλια... Κι' ἔπειτα, τί εἶναι αὐτὲς οἱ «γαλέντζες»;

Ἡ ***Καϊρίνα*** δὲν μπόρεσε νἀπαντήση, γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε παρουσιασθῆ ἄλλος ποὺ... ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε.

— *Πολλὰ μαλλιά, λίγα μυαλά!* εἶπε μὲ βροντερὴ φωνή. Καὶ δὲν εἶναι δὰ ἀνάγκη, Ἀνανία μου, γιὰ νὰ βρῆς τὴν ἀπόδειξη, νὰ γυρίζης μὲ τὸ φανάρι τοῦ Διογένη. Πήγαινε καὶ κοιτάξου στὸν καθρέφτη. Θὰ ἰδῆς πὼς εἶσαι μαλλιαρὸς στὸ κεφάλι καὶ φαλακρὸς στὰ μυαλά. Θυμήσου καὶ τὴν 11η Κυριακὴ ποὺ ἔσχισες σὰν τρελλὸς τὶς ἀπαντήσεις. Ἄρα εἶσαι μαλλιαρὸς καὶ ἄμυαλος. Ὅπερ ἔδει δεῖξαι!

— Στάσου! στάσου! φώναξα· ποιὸς εἶσαι ἐσύ;

— Εἶμαι τὸ ***Ἀστραπόβροντο!*** ἔκανε, καὶ χάθηκε μέσα στὸ πλῆθος.

— Τί νὰ σοῦ κάνω, καϋμένε, εἶπα, ποὺ ὑπάρχει τὸ ἀπόρρητο τοῦ ψευδωνύμου. Εἰδεμὴ εἶχα ράματα γιὰ τὴ γούνα σου.

— Ἄχ, Ἀνανία, δὲν τὸ ξέρεις; *Ξένος πόνος, ὅλος γέλια!* εἶπε μιὰ νεαρὴ συνδρομήτρια, ἡ ***Ἀφροδίτη τῆς Πάρου***. Ἂν εἶχε τὸ ***Ἀστραπόβροντο*** τὰ δικά σου μαλλιά, δὲν θὰ μιλοῦσε ἔτσι.

— Ἡ σειρά σας τώρα, δεσποινίς, εἶπα σ' ἕνα ἄλλο κορίτσι ποὺ στεκόταν στὴν πρώτη σειρὰ μὰ ἔμενε σιωπηλό.

Μιλιὰ ἐκείνη.

— Μὰ γιατὶ δὲν μιλᾶς, παιδί μου; Ποιὰ εἶσαι;

Ἐπιτέλους ἡ φίλη μας ἀποφάσισε νἀνοίξη τὸ στόμα της.

— Εἶμαι ἡ ***Βαλέντσια***, εἶπε. Σκέφθηκα, σκέφθηκα, μὰ δὲν μοῦ ἦρθε καμμιὰ παροιμία τῆς προκοπῆς. Καὶ παρὰ νὰ πῶ καμμιὰ κουταμάρα, ἀποφάσισα νὰ σιωπήσω, σκεπτομένη ὅτι *Ὅποιος δὲν ἐμίλησε δὲν ἐμετανόησε.*

— Ὡστόσο, ***Βαλέντσια***, ὑπάρχει καὶ κάποια ἄλλη παροιμία ποὺ λέει: *Ὅποιος δὲν μιλάει, τὸν θάβουν ζωντανό...*

— Ἀ ὄχι δά! φώναξε ἕν' ἄλλο κορίτσι ποὺ ὅρμησε σὰν σίφουνας ἀνάμεσα ἀπ' τὸ πλῆθος. Ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ σιωπήσω. Μὲ βλέπετε; Εἶμαι ἡ ***Μορέλλα***. Μιὰ στὸ τόσο φανερώνομαι σὰν τὸν κομήτη τοῦ Χάλλεϋ, μὰ τώρα μοῦ ἦρθε ὁ οἶστρος καὶ μ' ἔπιασε ἡ προκοπή. Καὶ γι' αὐτὸ θυμήθηκα μιὰ παροιμία ποὺ μοῦ ταιριάζει: ***Παπά μου,*** *μοὖρθαν οἱ ἀξιάδες, φέρ' τὰ γένια σου νὰ γνέσω*, εἶπε μιὰ παπαδιά, ὀνομαστὴ ἀκαμάτρα, ποὺ τὴν ἔπιαναν ἐξάψεις προκοπῆς.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔγινε φοβερὴ φασαρία. Μερικὰ ***ἀγοροκόριτσα*** (δηλ. ἀγόρια καὶ κορίτσια ἀνακατεμένα, κατὰ τὸ ***γυναικόπαιδα***) τσακώνονταν ποιὸ θὰ πρωτομιλήση.

— Κι' ἐγὼ λέω: *Μὲ τὸν καλύτερό σου κάθου καὶ νηστικὸς σηκώ-*

νου! φώναξε ἡ ***Γαλανὴ Νεράϊδα***. Δὲν εἶναι σωστὴ αὐτὴ ἡ παροιμία, 'Ανανία; 'Η καλὴ συναναστροφή . . .

— Τίποτε! τίποτε! φώναξε τὸ ***Παιδὶ τῆς Σαλονίκης***. *Σὲ μιὰ μασχάλη δυὸ καρπούζια δὲν πιάνονται.* Δὲν εἶναι ἔτσι, 'Ανανία; Ἐγὼ εἶχα ἕνα συμμαθητή, τὸ Γιῶργο . . .

— Καλέ, ἄφησε τοὺς συμμαθητές σου καὶ ἄκουσε τί ἔτυχε σὲ μένα, φώναξε τὸ ***Βολιώτικο Καβουράκι***, γιὰ νὰ ἰδῆς πῶς: *Τῆς νύχτας τὰ καμώματα τὰ βλέπει ἡ μέρα καὶ γελάει.* Μιὰ φορά, πῆγα νὰ γυρίσω καλαμαράκια μὲ τὸν πατέρα μου . . .

«Παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι' ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο».

— 'Ο δυστυχισμένος φίλος μου ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ πηγαίνῃ στὸ σχολεῖο καὶ νὰ ἐργάζεται, κιόλας . . . ἐξακολουθοῦσε τὸ ***Παιδὶ τῆς Σαλονίκης***.

— Σιωπή! φώναξα καὶ χτύπησα τὴ γροθιά μου. Πάψτε ὅλοι. Μὲ ζαλίσατε! Θὰ κάμουμε πεντάλεπτο διάλειμμα ὅπως στὰ θέατρα. Στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν θὰ *τσίξετε*, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν θὰ ἐπι*τρέψω σὲ κανένα* νὰ μιλήσῃ πιά. Κι' ὅποιοι μιλήσουν ὕστερα, νὰ ποῦν τίποτε καλύτερο ἀπὸ σᾶς, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ σᾶς πετάξω ὅλους στὸ καλάθι . . . δηλαδὴ ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα!

***

Πέντε ὁλόκληρα λεπτὰ πέρασαν μὲ θρησκευτικὴ σιγή. Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ *τσίξῃ*. Κι' ὅταν ξεζαλίστηκε ἀρκετὰ τὸ κεφάλι μου, ἔκανα νόημα σ' ἕνα κορίτσι, ποὺ στεκόταν κάπως ἀπόμερα καὶ δὲ φαινόταν νὰ βιάζεται καθόλου.

— Εἶμαι ἡ ***Ροδάνθη***, εἶπε ἐπιτέλους, καὶ δυσκολεύομαι νὰ *παντήσω*, γιατὶ ὅλες οἱ παροιμίες εἶναι τὸ ἀπόσταγμα τῆς λαϊκῆς φιλοσοφίας. Ἕνα ὅμως περιστατικὸ μὲ συνέδεσε μὲ μιὰ ἀπ' αὐτές, κι' ἀπὸ τότε ἐκείνη μοῦ ἀρέσει περισσότερο, γιατὶ μοῦ ἐφαρμόστηκε, ὄχι κατὰ τὸ πνεῦμα της μὰ κατὰ τὸ γράμμα της. Βιαζόμουν νὰ *πάω* κάπου, ἔτρεχα, σκόνταψα στὸ δρόμο, ἔπεσα . . .

— Κι' εἶδες πῶς: *'Οποιος βιάζεται σκοντάφτει*, τὴν ἔκοψε ἡ ***Εὔα***. Ναί, μὰ κιόλας: *'Οποιος δὲ θέλει νὰ ζυμώσῃ, πέντε μέρες κοσκινίζει.* 'Οποτε πάει νὰ μὲ πιάσῃ ἡ τεμπελιά, αὐτὴ τὴν παροιμία σκέπτομαι καὶ ξαναγίνομαι σβέλτη. Καὶ βλέπεις πῶς ὄχι μόνο σπεύδω νὰ λάβω μέρος στὴν Κυριακή, μὰ ἔκανα κιόλας καὶ τρία σκίτσα. Δὲν εἶναι καλά, 'Ανανία;

— Χμ! καλούτσικα εἶναι, μπράβο! . . Γιὰ νὰ ἰδοῦμε τώρα, τί λέει κι' αὐτὸς ὁ πιτσιρίκος, ποὺ κρατάει κάτι στὰ χέρια του καὶ τὸ μυρίζεται ὅλη ὥρα;

— Εἶμαι ὄνομα καὶ πρᾶγμα ***Πιτσιρίκος***, εἶπε ὁ μικρός, κι' αὐτὸ ποὺ μυρίζομαι εἶναι βασιλικός, γιατὶ ξέρω πῶς *ὁ βασιλικὸς κι' ἂν μαραθῇ, τὴ μυρωδιὰ τὴν ἔχει.*

— Καλέ, καλέ, γιὰ στάσου! ποιοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ δυό, ποὺ τσακώνονται καὶ φωνάζουν;

— Εἶναι ἡ ***Λιλιάνα*** κι' ὁ ***Λαμπαδίας***, εἶπαν μερικὰ παιδιά.

— Ἐγὼ δὲν τσακώνομαι καθόλου, μὰ ὁ κύριος ἔδωσε ἀφορμή, εἶπε ἡ ***Λιλιάνα***. Πῶς τὸ λέει ἡ παροιμία; *Μὴν κάνῃς, μὴ σοῦ κάνουνε, μήτε πῆς, νὰ μὴ σοῦ ποῦνε, τὴν ξένη πόρτα ἀνοιχτὴ πᾶς, τὴν ἰδική σου σποῦνε.*

— 'Ορίστε μᾶς! φώναξε ὁ ***Λαμπαδίας***. *'Αντὶ νὰ τρίξῃ ὁ ἀραμπᾶς, τρίζει τὸ καρακόλι!* Ἐγὼ κόντεψα νὰ τὸ πάθω σὰν ἕναν κύριο στὴν πόλη, ποὺ τοῦ ἔχυσαν ἕνα ποτήρι μπύρα στὸ κεφάλι του κι' ὕστερα τὰ ἔβαλαν μαζί του, σὰν νὰ ἦταν αὐτὸς ὁ ἔνοχος. Νά, τὸ ἔχω ζωγραφίσει κιόλας.

— Πῆρα τὰ σκίτσα τοῦ ***Λαμπαδία*** — πολὺ καλά! — καὶ τὸ μάτι μου ἔπεσε σ' ἕνα κοριτσάκι, ποὺ φοροῦσε μπαλωμένα παπούτσια καὶ τὰ καμάρωνε κιόλας.

— Ἐσὺ ποιὰ εἶσαι; ρώτησα.

— Εἶμαι ἡ ***Σαπουνόφουσκα***, εἶπε, κι' ἔχω τὴ γνώμη πώς: *Παπούτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι' ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο.* Γιά, νάσουν σὲ ξένο μέρος καὶ θἄβλεπες μὲ τί λαχτάρα θἄπερνες κάθε τί ποὺ θὰ σοῦ θύμιζε τὸν τόπο σου. Παράδειγμα, τὰ ξενιτεμένα Διαπλασόπουλα.

— Ἄχ, ἄχ, ἔκανε μιὰ ***Μελαγχολικὴ Ὑπαρξις***, ὡστόσο εἶναι ἀληθινὸ πὼς *Μάτια ποὺ δὲν βλέπονται, γρήγορα λησμονιοῦνται.* Ὅταν εἶναι κανεὶς στὰ ξένα, στὴν ἀρχὴ τὰ θυμᾶται ὅλα μὲ πόνο, μὰ ὁ κακὸς χρόνος φέρνει ὀλίγο κατ' ὀλίγο τὴ λήθη στὴν καρδιά.

— Πώ, πώ, ***Μελαγχολικὴ Ὑπαρξις***, μᾶς μελαγχόλησες, εἶπα. Δὲν εἶναι κανένας νὰ μᾶς εὐθυμήσῃ;

— Νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ κάτι νὰ γελάσῃς, ἔκανε ὁ ***Καραμπαμπάς***. Μιὰ φορὰ ἀποφάσισαν νὰ κάνουν βασιλιὰ ἕνα γύφτο. Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ τὸν πήγαιναν στὸ παλάτι, πέρασαν ἀπὸ ἕνα δάσος γεμάτο ρείκια. Ὁ γύφτος θυμήθηκε τὴν τέχνη του καὶ φώναξε: *Μπρὲ ρείκια γιὰ κάρβουνα!* Ἀπὸ τότε ἔμεινε ὡς παροιμία: *Τὸν γύφτο κάνουν βασιλιὰ κι' αὐτὸς γυρεύει ρείκια.*

— Ἂμ ποιὸς τοῦ εἶπε νὰ δεχθῇ νὰ γίνῃ βασιλιᾶς; *'Οπου δὲν φτάνει τὸ χέρι σου, μὴν κρεμᾶς τὸ καλάθι σου*, λέει μιὰ ἄλλη παροιμία, εἶπε ἡ ***Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ***.

— Τίποτε δὲν μπορεῖς νὰ ξέρῃς, διαμαρτυρήθηκε ἡ ***'Ολυμπιὰς Κοντούρη***. Πῶς λέει ὁ λόγος; *Μὴν ἀπελπίζεις ἄνθρωπο μὲ τὴ δική σου γνώση, γιατὶ δὲν ξέρεις ὁ Θεὸς τί μέλλει νὰ τοῦ δώσῃ.*

— Πολὺ σωστά. *Ὄχι ἐκεῖ ποὺ πλάθεσαι, ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ μέλλεσαι*, συμφώνησε ἡ ***Ἥβη***. Δὲν εἶναι ἔτσι, σεβαστὴ 'Ανανία; Γιὰ σκέψου πόσα περιοδικά, τόσες ἐφημερίδες βγαίνουν μὲ χτυπητοὺς τίτλους, μὲ μεγάλους σκοπούς, καὶ καταλήγουν νὰ τυλίξουν . . . σαρδέλλες. Ἢ πάρε παράδειγμα κι' ἀπὸ τὸν ἑαυτό-σου. 'Αγοράζεις μπριζολάκια καὶ ξερογλύφεσαι ἀπὸ πρίν . . .

— Ἄ, στάσου, στάσου, ***Ἥβη***, τὴν ἔκοψα, τὸ παράδειγμα θἄταν καλό, μὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φέρνῃς παραδείγματα.

— *Γειά Σας*! φώναξε αἴφνης ἕνας, τόσο ξαφνικὰ ποὺ τρόμαξα.

— Καλέ, ποιὸς εἶσαι σύ;

— Αὐτὸς ποὺ εἶπα.

— Μὰ τί, *μαγικὴ εἰκόνα ἄνευ εἰκόνος* ἔχουμε;

— Καλὲ ὄχι, αὐτὸ εἶναι τ' ὄνομά μου. Δὲν μὲ καλογνωρίζεις γιατὶ δὲν εἶμαι καθαυτὸ συνδρομητὴς μὰ ἀδελφὸς συνδρομητοῦ. Ὡστόσο ὁ ἀδελφός μου οὔτε βλέπει στὰ μάτια του τὴν ***Διάπλασι***, ἐνῶ ἐγὼ ἀνακατεύομαι καὶ στὴν κίνηση. Γι' αὐτὸ μ' ἀρέσει ἡ παροιμία: *Ἄλλος ἔχει τ' ὄνομα κι' ἄλλος ἔχει τὴ χάρη.* Καὶ τώρα πάλι *Γειά ΣΑΣ* καὶ φεύγω.

— Ἄ, ἀναστέναξε ἄξαφνα μιὰ μικρούλα ποὺ στεκόταν σὲ μιὰν ἄκρη. Μὲ ξέρεις ἐμένα, 'Ανανία; εἶμαι ἡ ***Χαλιμά***. Παροιμίες ἔχω μαζέψει ἕνα σωρὸ ἀπὸ τότε ποὺ διάβασα τὴν ἐρώτηση γιὰ τὴν 39ην Κυριακή. Καὶ δὲν ἤξερα ποιὰ νὰ προτιμήσω ὅταν, λίγες μέρες πρὶν νὰ τελειώσουμε τὰ μαθήματα, ὁ καθηγητής μας τῶν Γαλλικῶν ἅρπαξε τὸ μαξιλάρι, ποὺ στὶς ἀρχὲς τοῦ χειμῶνα εἴχαμε φτιάσει ἐμεῖς οἱ μαθήτριες γιὰ νὰ κάθονται πιὸ ἀναπαυτικὰ οἱ δάσκαλοί μας, καὶ τὸ πέταξε λέγοντας: *Ὥρπον νὰ θεριοσμε—Μανώλη καὶ Μανώλη—τώρα π' ἀποθερίσαμε—Ὄξω, Παλιο-μανώλη!*

— Ναί, μὰ ὁ καθηγητής σας ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ πώς: *Στὴν ἀναβροχιά, καλὸ καὶ τὸ χαλάζι*, εἶπε γελώντας ἡ ***Κυρὰ Φροσύνη***.

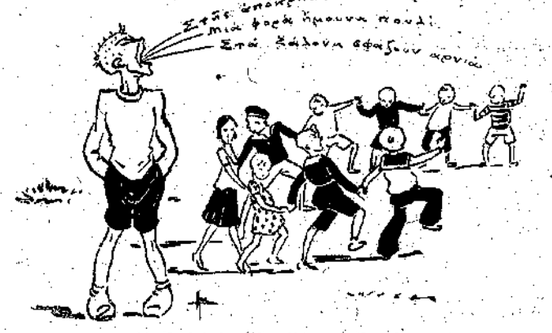

«'Απὸ ἐκεῖ ἀπ' τὸ χορό, πολλὰ τραγούδια ξέρεις».

'Εμένα μ' ἀρέσει αὐτὴ ἡ παροιμία περισσότερο ἀπ' ὅλες, καὶ ξέρετε γιατί; 'Ακούστε: "Ἕνα μεσημέρι εἴχαμε φασόλια. Νὰ ξέρετε πὼς τὰ φασόλια τὰ σιχαίνομαι. Ἄλλωστε αὐτὸ τὸ ξέρουν κι' ὅλοι στὸ σπίτι, μὰ ὡστόσο ἡ μαμμά, γιὰ νὰ μὲ τιμωρήσῃ, μοῦ ἀπαγόρευσε νὰ φάγω ὅ,τιδήποτε ἄλλο, ὡς καὶ ψωμὶ ἀκόμη, ἂν δὲν ἔτρωγα ὅλα τὰ φασόλια. Ἐγὼ ἀπὸ πεῖσμα δὲν τὰ ἔφαγα κι' ἔμεινα ἐντελῶς νηστική. Μὰ δὲν ρωτᾶτε πῶς πέρασα τ' ἀπόγευμα; Τί κεῖνα ἦταν ἐκείνη! Δὲν βαστάχτηκα. Πῆγα κι' ἄνοιξα τὸ ντουλάπι, μὰ

μέσα δὲν εἶχε τίποτα ἄλλο . . . παρὰ ἕνα πιάτο φασόλια ἀπὸ τὸ μεσημέρι! Τὰ ἑπόμενα τὰ ἐννοεῖτε.

Ὅλοι γελάσαμε μὲ τὴν ἱστορία τῆς ***Κυρὰ-Φροσύνης***. Κι' ὅταν ἐκόπασε κάπως ἡ ἱλαρότης, ἔδωσα τὸ λόγο σ' ἕνα νεαρὸ ποὺ εἶχε τὸ πρόσωπό του σκεπασμένο μὲ μιὰ μάσκα.

— Ποιὸς εἶσαι σύ; τοῦ λέω. 'Αποκρηὲς ἔχουμε; Βγάλε τὴ μάσκα σου.

— Εἶμαι ὁ ***"Αγνωστος Χ***, ἀπαντάει ἐκεῖνος, καὶ γιὰ τὸ ψευδόνυμό μου ἡ μάσκα μου εἶναι ἀπαραίτητη. Τί νὰ σοῦ πῶ, καῒμένε 'Ανανία. *"Οπου λαλοῦν πολλοὶ κοκκόροι, ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ.* Ἐγὼ εἶχα ἀρχίσει νὰ γράφω τὴν ἀπάντηση γιὰ τὴν Κυριακὴ ὅταν ἤρθαν δυὸ φίλοι μου νὰ μὲ βοηθήσουν. — Μήπως ξέρεις καὶ σὺ τί γράφεις, μοῦ λέει ὁ ἕνας· *κόβει ὁ βλάχος τὸ παπούτσι κι' ὅπου βγάλει ὁ Θεὸς τὴ μύτη.* — Κόπιασε τοῦ λόγου σου, τοῦ ἀπαντάω. *Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ χορό, πολλὰ τραγούδια ξέρεις.* — Κι' ἐσὺ ἔχεις *γλῶσσα παπούτσι καὶ μυαλὸ κουκούτσι.* — Νά τα μας! Εἶπε ὁ γάϊδαρος τὸν πετεινὸ *κεφάλα!* Καὶ μὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα, κατέληξε νὰ τσακωθοῦμε.

— Κι' ἐμεῖς τσακωθήκαμε, ὅταν διαβάσαμε τὴν 38η Κυριακή, εἶπε ἕνας ἄλλος ποὺ μᾶς φανέρωσε μονάχα τ' ἀρχικά του — ***Μ, Β. Μ.*** — "Υστερα ἀπὸ τὶς φωνὲς καὶ τὰ γέλια, ἀρχίσαμε τὶς κρίσεις καὶ τὶς ἐπικρίσεις. — Αὐτὸ τὸ ἤξερα, λέει ὁ ἕνας, ἦταν κοινότατο. — Αὐτό, ἂν ἦταν ἔτσι, θὰ ἦταν καλύτερο, λέει ὁ ἄλλος. "Αμ' καὶ κεῖνο ποὺ πῆρε τὸ πρῶτο βραβεῖο, τί ἦταν; ξεπετιέται ἕνας τρίτος. Ἐγὼ μποροῦσα νὰ γράψω πιὸ ἀσχετο. — Τότε γύρισα κι' ἐγὼ καὶ τοὺς εἶπα: *"Απέξω ἀπ' τὸ χορό, πολλὰ τραγούδια ξέρετε.*

— Πολὺ σωστὰ τὰ λέει, εἶπε ἡ ***Μάγισσα*** μὲ τὴν ἤρεμη φωνή της. "Αλλο νὰ κρίνῃς ἕνα πρᾶγμα, κι' ἄλλο νὰ τὸ κάνῃς ἀπὸ μόνος σου. Μονάχα ἐκεῖνος ποὺ κοπιάζει μπορεῖ νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ νὰ κρίνῃ τὴν προσπάθεια ποὺ καταβλήθηκε. Μόνον αὐτὸς ξέρει νὰπολαμβάνῃ καλύτερα τοὺς καρποὺς τῶν μόχθων του. Εἶναι λίγη ἡ χαρὰ ποὺ νοιώθει; ὅταν ξέρει πὼς κάθε τί ποὺ βλέπει γύρω του, ἀντιπροσωπεύει δική του ἐργασία; Γι' αὐτὸ ἐγὼ ἐγκρίνω τὴν παροιμία: *"Οποιος δὲν κάνει ἐλόγου του μὰ πανυχαίνει ἀπ' ἄλλον, κακὸ ἢ ψυχρό 'ναι τὸ καλό, ἂς εἶναι καὶ μεγάλο.*

«Γελάει καλύτερα ὅποιος γελάει τελευταῖος».

— 'Αμ' βέβαια! πετάχθηκε ἡ ***Κυρὰ τῆς Θάλασσας***. Πῶς λέει ὁ λόγος; *Τοῦ λύκου ὁ σβέρκος εἶναι χοντρός, γιατὶ κάνει τὶς δουλειές του μαναχός.* Καὶ ξέρετε τί ὡραῖο πρᾶγμα εἶναι νάχῃ κανεὶς χοντρὸ λαιμό; Τὸ κεφάλι, στεριωμένο καλά, δὲν γέρνει χάμω σὰ στοὺς κακομοίρηδες, ποὺ τοὺς δέρνει ἡ τεμπελιά. Μὰ ὑψώνεται περήφανο καὶ δείχνει τὸ μέτωπο, ποὺ τὸ στολίζουν τὰ δικμάντια ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τῆς ἐργασίας.

— 'Ωραῖα τὰ λές, ***Κυρὰ τῆς Θάλασσας***. Μὰ γιὰ στάσου. 'Απὸ τὸ δικό σας μέρος δὲν βλέπω πιὰ κανέναν ἄλλο. Τελειώσατε;

— Ἐγὼ μένω ἀκόμη, εἶπε δειλὰ ἕνα κοριτσάκι.

— Μίλα λοιπόν, μὴν ντρέπεσαι. Ποιὰ εἶσαι;

— Εἶμαι ἡ ***Μικρὴ Γόησσα***, εἶπε τὸ κοριτσάκι μὲ γλυκειὰ φωνή, κι' αὐτὸ ποὺ ἔχω ν' ἀπαντήσω εἶναι: *Σαλαγματιὰ-σαλαγματιά, γεμίζει ἡ στάμνα ἡ πλατειά.* Γιατὶ προϋποθέτει ὑπομονή, ἐπιμονὴ καὶ οἰκονομία.

— Μπράβο, ***Μικρὴ Γόησσα!*** φώναξα ἐνθουσιασμένος. Μακάρι ὅλες οἱ ἀπαντήσεις νὰ ἦταν ἔτσι σύντομες, ὡραῖες καὶ περιεκτικὲς σὰν τὴ δική σου. Καὶ τώρα ποὺ τελειώσαν οἱ πρῶτοι, ἐλᾶτε ἐσεῖς οἱ ἄλλοι, ποὺ εἴσαστε μαξεμένοι μπουλούκια-μπουλούκια. 'Εμπρός, λέτε.

— "Οχι, ὄχι! ἀκούστηκαν φωνὲς διαμαρτυρίας. Πρῶτα εἶναι ἡ δική μας ἡ σειρά.

— Καὶ ποιοὶ εἴσαστε σεῖς;

— Εἴμαστε τ' ***ἀρχαῖα γνωμικά***.

— 'Ωραῖα! Μά, παιδιά μου, γιατὶ δὲν ἀπαντᾶτε σύμφωνα μὲ τὴν προκήρυξη; ***Παροιμίες*** εἴπαμε πὼς θέλουμε κι' ὄχι ***ἀρχαῖα γνωμικά***. Ἂς εἶναι, ἔπρεπε νὰ σᾶς ἀποκλείσω, μὰ ἀφοῦ κάνατε τὸν κόπο νἄρθετε μονάχοι σας, σᾶς συγχωρῶ γιὰ τελευταία φορά.

Κι' ἂν μᾶς ἀπέκλειες, ἀγαπητὲ 'Ανανία, θὰ ἦταν γραφτό μας, εἶπε τὸ ***Κάστρο τοῦ Μυστρᾶ***, ἀφοῦ *τὸ πεπρωμένον φυγεῖν ἀδύνατον.* Κι' ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ μιὰ σχετικὴ ἱστορία ποὺ μοῦ τὴν διηγήθη ἕνας σεβαστὸς γέρος. Μιὰ φορά . . .

— "Α, στάσου, σὲ παρακαλῶ, τὸν διέκοψε ὁ ***Σοφιστής***. Πρέπει νὰ ἔχεις τὸ *Γνῶθι σαυτόν*. Μακάρι νὰ τὸ εἴχαμε ὅλοι. Ὡστόσο ἐμένα καλύτερα μ' ἀρέσει τὸ *Δίὲν ἀριστεύειν*. Εἶθε ν' ἀριστεύω παντοῦ καὶ πάντοτε, καὶ ἰδίως τώρα στὴν Κυριακή.

— Δὲν μπορεῖ κανεὶς παντοῦ νὰ πετυχαίνει, εἶπε μὲ ζωηρότητα ἡ ***'Ιάς***. Μὰ ὡστόσο πρέπει νὰ βρίσκει ἕναν τρόπο γιὰ νὰ τὰ βγάζει πέρα σὲ κάθε περίσταση. Γι' αὐτὸ λένε: *Ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται.* Πολλοὶ φτωχοὶ λένε διάφορα ψέμματα γιὰ νὰ προκαλέσουν τὸν οἶκτο μας. Αὐτὴ πὼς ὁ ἄνδρας της εἶναι ἄρρωστος, ἄλλος πὼς ἔχει ἑφτὰ παιδιά, ἄλλοι ἄλλα. Κι' αὐτοὶ εἶναι πιὸ ἀξιολύπητοι, γιατὶ ἐξαναγκάζονται ἀπὸ τὴ φτώχεια νὰ ποῦνε τὸ ψέμμα.

— Γι' αὐτὸ πρέπει κανεὶς νὰ δυσπιστῇ στὰ λόγια ποὺ τοῦ λένε, καθὼς καὶ στὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση τοῦ καθενός, εἶπε ἡ ***Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ*** κουνώντας τὸ κεφάλι της. Καλὰ λένε: *Πᾶν ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσός.* Αὐτὸ τὸ ρητὸ μὲ κάνει νὰ ἐκτιμῶ τὶς φίλες μου σύμφωνα μὲ τὴν πραγματική τους ἀξία, κι' ὄχι κοιτάζοντας ροῦχα καὶ στολίδια.

— Ὡραῖα εἶναι αὐτὰ ποὺ λές, ***Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ***, εἶπα. Καὶ μακάρι νὰ τὸ ἐφάρμοζαν ὅλοι. Μὰ ἐσεῖς οἱ τρεῖς τί ἔχετε; γιατὶ στεκόσαστε ἔτσι μελαγχολικοὶ ἐκεῖ στὴν ἄκρη;

— Μὰ εἶναι νὰ μὴν εἴμαστε, καῒμένε 'Ανανία, εἶπε ἀναστενάζοντας ὁ ***Αἰγύπτιος Αὐτοκράτωρ***. Συλλογίζομαι τὶς ἀσχημίες αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ φέρνω στὸ μυαλό μου, τὸ ἀρχαῖο: *"Οσος ἐλάκτισε λέοντα ἀποθνήσκοντα.* "Οταν κανεὶς εἶναι στὶς δόξες του, ὅλοι τὸν ἐκτιμοῦν· μὰ ὅταν πέσει, ὅλοι τὸν περιφρονοῦν καὶ τὸν κακοποιοῦν.

— 'Αμ' ἐσὺ μιλᾶς σὰν ξεπεσμένος, κι' ὄχι σὰν ***Αἰγύπτιος Αὐτοκράτωρ***, τοῦ εἶπα, καὶ πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ ξέρῃς καλύτερα ἀπὸ μένα. Γιά, νὰ σὲ βγάλουν ἀπὸ τὸν θρόνο τῆς Αἰγύπτου καὶ νὰ ἰδῇς πῶς θὰ σοῦ φερθοῦν ὅλοι ὅσοι σὲ προσκυνοῦνε τώρα.

— Μόνον αὐτοί; εἶπε ἡ ***Πενθεσίλεια***. "Η ποὺ κι' οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς του θὰ τὸν περιφρονήσουν. Πῶς τὸ λένε: *Τῶν μὲν εὐτυχούντων πάντες οἱ ἄρχοντες φίλοι, τῶν δὲ δυστυχούντων, αὐδ' αὐτὸς ὁ γεννήτωρ.*

— Δὲ βαρυέσαι, εἶπε μὲ πικρία ὁ ***'Ελευθέριος Ρουσσάκης***. *Ματαιότης ματαιοτήτων τὰ πάντα ματαιότης.* Οἱ πέντε αὐτὲς λέξεις περικλείουν παραστατικώτατα ὅλη τὴν γελοιότητα τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς, καὶ περικλείουν ἐπὶ πλέον καὶ κάθε ἄλλο ρητὸ καὶ παροιμία, γιατὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πὼς τὰ πάντα ματαιότης στὸν ψεύτικο αὐτὸ κόσμο ποὺ ζοῦμε.

— Μπά, σὲ καλό σου! Καλὲ τί εἶναι αὐτά, παιδί μου ***'Ελευθέριε***; φώναξα ἀγανακτισμένος. Τί ἀπαισιοδοξία εἶναι αὐτὴ γιὰ ἕνα παιδὶ στὴν ἡλικία σου; Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἡ παροιμία ποὺ διάλεξες δὲν εἶναι κἂν ἑλληνική. Εἶναι ἑβραϊκή, βγαλμένη ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη. "Αν εἶχες μιὰ ἀπογοήτευση, ὅσο μεγάλη κι' ἂν ἦταν, ἔπρεπε νὰ διαλέξῃς ἕνα ἑλληνικὸ ρητό, καὶ σὰν ἀληθινὸς "Ελληνας νὰ πῇς: *Θαρσεῖν χρὴ τάχ' αὔριον ἔστ' ἄμεινον.*

***

— Καὶ τώρα ἐμπρός, οἱ ἄλλοι, εἶπα. Καὶ ὄχι ἀπαισιόδοξα πράγματα!

— Πρῶτοι θὰ μιλήσουμε ἐμεῖς, εἶπε μ' ἐπισημότητα ἡ ***Λευκή***, γιατὶ ὑποστηρίζομε τὸ ἱερώτερον καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου, τὸν σεβασμὸ πρὸς τοὺς γονεῖς.

— "Ασαχ, 'Ανανία μου, ἔκανε ἀνατριχιάζοντας ἡ ***Λούλα***. 'Εκείνη ἡ παροιμία ποὺ μὲ κάνει ν' ἀνατριχιάζω κυριολεκτικῶς κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἀκούω, εἶναι: *Εὖ χὴ γονιοῦ ἀγόραζε καὶ σπὰ βουνὰ περπάτει.* Τὸν Θεὸ μαζί τους ἔχουν ὅσοι κάνουν τὸ θέλημα τῶν γονέων τους καὶ πέρνουν τὴν εὐλογία τους.

— Τὸ παιδὶ ποὺ ἔχει τὴν εὐχὴ τῶν γονέων του ἔχει πολλὰ προτερήματα, βεβαίωσε ἡ ***Λεπτὴ Καρδούλα***, γιατὶ θὰ πῇ πὼς σέβεται καὶ τιμᾷ τοὺς γονεῖς του καὶ προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἀντιποδώσῃ τὰ καλὰ ποὺ τοῦ ἔκαναν.

— Μὰ καὶ τὸν ἑαυτό του πρέπει κιόλας κανεὶς νὰ συλλογίζεται, ἔτσι τιμᾷ τοὺς γονεῖς του, εἶπε ὁ ***'Αλέξανδρος Ζαχαρίου***. 'Αλήθεια πόσα παραδείγματα δὲν ἔχομε, γιὰ πολλοὺς ἀνθρώπους ποὺ εὐτύχησαν γιατὶ ἀγαποῦσαν τοὺς γονεῖς τους κι' εἶχαν πάρει τὴν εὐχή τους.

— Γενικά, πρέπει νὰ σέβεται κανεὶς καὶ νὰκούῃ ὅλους τοὺς ἡλικιωμένους ἀνθρώπους, συμφώνησε ὁ ***Μοκοκό***. Γιατὶ *"Οποιος δὲν ἀκούει γέροντας πάει δέρνοντας.* Πόσες φορὲς . . . δὲν πῆγα δέρ-

νοντας, ἔπειδὴ δὲν ἄκουσα γέροντας. "Οσες φορὲς παράκουσα τοὺς γονιούς μου ἢ τοὺς δασκάλους μου, ὅλες τὶς πλήρωσα.

—Καλέ, γιὰ σταθῆτε, εἶπα. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ μασσουλίζει ἐδῶ μέσα; Καλέ, παιδάκι μου, τέτοια πεῖνα ἔχεις ποὺ τρῶς κι' ἐκεῖ ποῦ στέκεσαι ἀκόμη;

—Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἀγαπητὲ 'Ανανία, ἀπάντησε ὁ φίλος μας μὲ μπουκωμένο στόμα, καὶ τόσο πολὺ δὲν πεινάω. Μὰ ἐφαρμόζω τὴν παροιμία *"Αδειο σακκὶ δὲν στέκει*, κι' ὅπως τὸ σακκὶ πρέπει νὰναι πάντοτε γεμάτο γιὰ νὰ σταθῆ, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ στέκεται στὰ πόδια του, πρέπει νὰ ἔχει πάντα τὸ στομάχι του γεμάτο.

—Πολὺ σωστὰ τὰ λέει ὁ *"Εφηβος "Ελλην*, φώναξε ἕνας ἄλλος μ' ἐπίσης μπουκωμένο στόμα. 'Αμ τί; Γι' αὐτεῖο τὴν ἔχεις τὴν πεῖνα; *Ἡ πεῖνα κάστρα πολεμᾶ καὶ χῶρες παραδίνει*, ὅπως λέει ὁ πατέρας μου. Γι' αὐτὸ *Νίκη! Δόξα!* στὸ φαΐ.

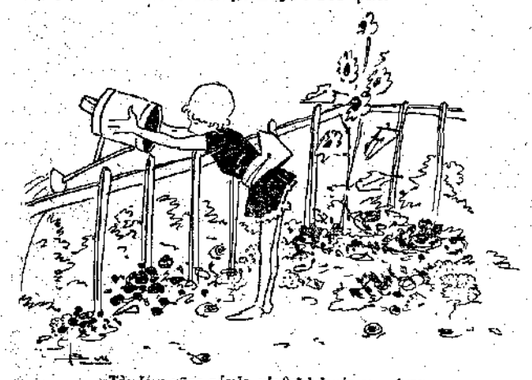

«Τὸν ξένο κῆπο πότιζε, νάνθεῖ ὁ δικός σου πάντα».

—"Α, γιὰ νὰ σᾶς πῶ; "Ηρθατε σεῖς οἱ δυὸ φαγάδες γιὰ νὰ μᾶς πάρετε τὴ σειρά μας; φώναξε ἀγανακτισμένη μιὰ μελαχροινὴ 'Ισπανίδα. Εἶμαι ἡ *Κάρμεν*, ἀγαπητὲ 'Ανανία, ἐξακολούθησε, καὶ ἤρθα ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ὁμοφρονούντων μου, γιὰ νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἡ καλύτερη παροιμία εἶναι: *Ἡ γλῶσσα κάκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει*. Καὶ γλῶσσα, ποὺ μὲ τὰ γλυκά της λόγια μπορεῖ νὰ σκορπίσῃ τὴ μεγαλύτερη χαρά, τί δυστυχίες δὲν μπορεῖ νὰ φέρῃ; Πόσους δὲν ἔκανε νὰ κλάψουν πικρά; "Ενας καὶ μόνος κακὸς λόγος τί ἀνεπανόρθωτες καταστροφὲς μπορεῖ νὰ προξενήσῃ;

—Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο λέω! φώναξε ὁ *Γεώργιος 'Αβέρωφ*.

—Κι' ἐγώ! Κι' ἐγώ! φώναξαν δέκα ἄλλοι.

—Κι' ἐγὼ λέω πῶς: *Τὰ δόντια τάβαλε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ κρατοῦν τὴ γλῶσσα*, εἶπε δειλὰ ἡ *Μαρία Πετρίτου*. "Οταν εἶπα πῶς θὰ λάβω μέρος στὴν Κυριακή, ὕστερα ἀπὸ ἕξη χρόνια ποὺ εἶμαι συνδρομήτρια, μιὰ φίλη μου γέλασε κοροϊδευτικά. Μὰ ἐγὼ συλλογίστηκα αὐτὴ τὴν παροιμία καὶ δὲν τῆς ἀπάντησα καθόλου. Μόνο σκέφτηκα πῶς: *Γελάει καλύτερα ὅποιος γελάει τελευταῖος*.

—"Εξη χρόνια ἔχεις συνδρομήτρια καὶ τώρα μόλις ἀποφάσισες νὰ λάβῃς μέρος στὴν Κυριακή; ἔκανε μ' ἀπορία ὁ *Μακντόφ* —ποὺ κι' ἐγὼ δὲν ξέρω ποῦ βρισκόταν τρυπωμένος, γιατὶ μόλις ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀντελήφθηκα τὴν παρουσία του. Γιὰ φαντάσου! Ἐγὼ καμμιὰ Κυριακὴ δὲν ἔχω ἀφήσει δίχως ἀπάντηση. Καὶ νὰταν σπουδαῖο πράμμα! Μιᾶς στιγμῆς δουλειά. Μά καλὰ λένε: *Μιανῆς στιγμῆς δουλειὰ ἑνὸς χρόνου ἀμέλεια*. "Ετσι καὶ τὶς προάλλες ὁ ἀδελφός μου ἔσχισε τὸ μανίκι του καὶ παρακάλεσε τὴ μαμμά νὰ τοῦ τὸ ράψῃ. Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ μαμμὰ εἶχε ἄλλη δουλειὰ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ κάμῃ. "Οταν ὅμως τὴν ἄλλη μέρα, θέλησε νὰ τὸ μαντάρῃ ἀντὶ γιὰ τὴν τρυπούλα, βρῆκε ὁλόκληρη πληγὴ στὴ μπλούζα.

—Πολὺ σωστά. *Μὴν ἀναβάλλῃς γι' αὔριο ὅ,τι μπορεῖς νὰ κάνῃς σήμερα*, συμφώνησε κι' ἡ *Καπετανοπούλα*.

—'Η ἀμέλεια εἶναι ἀδελφὴ τῆς ἀκαταστασίας, εἶπε σοβαρὰ ὁ *'Ελληνόπαις*. 'Εγὼ εἶχα ἕνα ὡραῖο βιβλίο μὲ παροιμίες, ἀλλὰ ἀμέλησα νὰ τὸ κρύψω, καὶ ὅταν προκηρύχτηκε ἡ 39η Κυριακὴ ἤψαχνα νὰ τὸ βρῶ, μὰ δὲν τὸ ἔβρισκα. Καλὰ λένε λοιπόν: *Φύλαξέ με ὅταν μ' εὕρῃς γιὰ νὰ μ' ἔχῃς ὅταν θέλῃς*.

—Κι' ἐγὼ εἶχα μιὰ μυθολογία καὶ τὴν πέταξα, κι' ὕστερα ποὺ μοῦ χρειάστηκε γιὰ τὶς Πνευματικὲς 'Ασκήσεις, δὲν τὴν ἔβρισκα πιά, εἶπε κι' ἡ *Θυέλλα*. Τότε συλλογίστηκα αὐτὴ τὴν παροιμία ποὺ εἶπε τώρα-δά ὁ *'Ελληνόπαις*, καὶ βρῆκα πῶς εἶναι πολὺ σοφή.

—"Αχ, πρῶτα κάνει κανεὶς τὴν ἀπερισκεψία καὶ ὕστερα τὴ συλλογίζεται, εἶπε ἡ *'Αταλάντη*. Πόσες φορὲς δὲν ἔχω πεῖ: *Στέρνη μου γνώση νὰ σ' εἶχα πρῶτα!*

—Μὰ κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, συμφώνησε κι' ἡ *Καστανὴ Νεράϊδα*. Καὶ τώρα τελευταῖα ἀκόμη περισσότερο, γιατὶ ὅταν μοῦ ἔδωσαν τὰ χρήματα γιὰ τὴ συνδρομή μου, ἀντὶ νὰ τὰ στείλω ἀμέσως, ἔπιασα καὶ τὰ δάνεισα κι' ὕστερα βρέθηκα καϋστερημένη.

—"Ε, δὲν πειράζει, συγχωρεμένη νάσαι, εἶπα ἐγώ. 'Η δική σου σειρὰ τώρα μικρούλη μου. Γιὰ στάσου. 'Εσένα σὲ ξέρω καλά, μοῦ φαίνεται.

—Καὶ βέβαια μὲ ξέρεις καλὰ μιὰ καὶ εἶμαι ὁ *Πιτσιρίκος τοῦ 'Αργινίου*. Μὰ τώρα ἔρχομαι ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν *ἐργατικῶν*.

—Πῶς; Τί; Τοῦ μεγάλου ἀγγλικοῦ κόμματος;

—"Οχι, καλέ. Τῶν παιδιῶν ποὺ βρίσκουν ὅτι ἡ ὡραιότερη παροιμία εἶναι: *Ἡ δουλειὰ ντροπὴ δὲν ἔχει*. Ποιὰ ἄλλη παροιμία μπορεῖ νάναι καλύτερη; Αὐτὴ εἶναι ἡ κορωνίς, ἡ βασίλισσα τῶν παροιμιῶν. 'Ο ἐργάτης ὁ δουλευτής, ὅταν κάνει καὶ τὴν προστυχότερη δουλειὰ ἀκόμη, δὲν πρέπει νὰ ντρέπεται.

—Βέβαια! βέβαια! φώναξαν πολλοί.

—*"Εργον οὐδὲν ὄνειδος*! φώναξε... σὰν ἀρχαῖος ποὺ ἦταν ὁ *'Ιούλιος Καῖσαρ*.

—*Ἡ ὀργία γεννᾶ κάθε ἁμαρτία*, συμφώνησε κι' ὁ *Πανελλήνιος Πόθος*.

—Κι' ἐγὼ συμφωνῶ μαζί σας, εἶπε ὁ *Χρυσοθήρας*. Μὰ ὅσο ὡραῖο πρᾶγμα εἶναι τὸ νὰ ἐργάζεται κανεὶς καὶ νὰ κερδίζει μὲ τὸν κόπο του ὅσα τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσῃ, τόσο ἀντιπαθητικὸ εἶναι τὸ νὰ εἶναι πλεονέκτης. Γι' αὐτὸ ἔχει πολὺ δίκιο ὁ λαὸς ποὺ λέει: *"Οσοις ζητάει τὰ πολλά, χάνει καὶ τὰ λίγα*.

—Σὲ μένα ἐφαρμόστηκε αὐτὴ ἡ παροιμία, εἶπε ἡ *Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιᾶς*. Μιὰ φορά, ὅταν ἤμουν μικρή, ἡ μαμὰ ἤρθε στὴν 'Αθήνα. Κι' ὅταν γύρισε πίσω, μᾶς ἔφερε γιὰ δῶρο ἐμένα ἕνα ρολογάκι καὶ τῆς ξαδελφούλας μου ἕνα δαχτυλίδι. Ἐγὼ ὅμως ποὺ τἄθελα καὶ τὰ δυό, ἄρχισα νὰ κλαίω καὶ νὰ φωνάζω. Μὰ τότε ἡ μαμὰ θύμωσε κι' ὄχι μονάχα τὸ δαχτυλίδι δὲν μοῦ ἔδωσε, μὰ μοῦ πῆρε καὶ τὸ ρολογάκι.

—Τί τὰ θέλεις; εἶπε κάποιος ἄλλος. Τὸ πολὺ δὲν εἶναι πάντα καὶ καλό. 'Ο πλοῦτος, ὅσο καλὸς καὶ νάναι, φέρνει πολλὰ κακὰ μαζί του. Πόσοι πλούσιοι δὲν εἶναι ἄρρωστοι, φθισικοί; Σὲ τί τοὺς χρησιμεύει ὁ πλοῦτος τους, ἂν μάλιστα γνωρίζουν ὅτι προῆλθε ἀπὸ αἰσχροκέρδεια; 'Ενῶ ἕνας γερὸς ἄνθρωπος ὅσο φτωχὸς κι' ἂν εἶναι, ἔχει πάντα μεγαλύτερα ἀγαθά. Γι' αὐτὸ εἶναι σοφὴ ἡ παροιμία: *Κάλλιο γερός, παρὰ βιός*. Καὶ πιστεύω πῶς σ' ὅλους θ' ἀρέσει, γιατὶ ἡ ἐφαρμογή της θὰ ἔκανε ἀνθρώπους λαμπρούς, ἱκανοὺς νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πατρίδα τους.

—Μωρέ, ποιὸς εἶναι τοῦτος ποὺ μιλάει σὰν σοφολογιώτατος; ἐκανα μὲ ἀπορία.

—Εἶναι ὁ *Κοσμᾶς Γεροθανάσης*, μοῦ ψιθύρισε στ' αὐτὶ ἡ *Φαύστα*. Κι' ἐγὼ ἔχω τὴν ἴδια γνώμη μαζί του, μόνο ποὺ ἡ παροιμία μου εἶναι κάπως διαφορετική: Λέει: *'Ακριβὸς θαρρεῖ κερδίζει καὶ φορᾶ καὶ δὲν τὸ νοιώθει*. Κι' ἐγὼ προτιμῶ τὴν ὑγεία ἀπὸ τὰ χρήματα. Δὲν ἐννοῶ βέβαια νὰ μὴν ἔχω καθόλου, γιατὶ τότε ἡ ὑγεία πάει περίπατο, μὰ κακὴ εἶναι κι' ἡ τσιγγουνιά.

—Τί τὰ θέλεις, κι' ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει ὁ πλοῦτος. *Κάλλιο γνώση δίχως γρόσι, παρὰ γρόσι δίχως γνώση*, συμφώνησε κι' ὁ *Πρωτεύς*. "Ανθρωπος μὲ γνώση καὶ φρονιμάδα μπορεῖ νὰ πάῃ ἐμπρὸς καὶ χωρὶς χρήματα, ἐνῶ πλούσιος χωρὶς μυαλὸ εἶναι σὰν πλοῖο δίχως καπετάνιο καὶ πανιὰ καὶ ἀσφαλῶς θὰ ναναγήσῃ.

«Κάμε τὸ καλὰ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό».

—Μπράβο, μικρούλη μου *Πρωτέα*, εἶπα μὲ καμάρι. Καὶ τώρα ἡ σειρά σας, ἔκανα γυρίζοντας σὲ μιὰ ἄλλη ὁμάδα, τὴν πολυπληθέστερη ἀπ' ὅλες ὅσες εἶχαν μιλήσει ὥς τὰ τώρα. Ποιὸ κόμμα εἶστε σεῖς;

—Ἐμεῖς ὑποστηρίζουμε τὸ *Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*, εἶπε ἡ *Χαραυγή*. Τὸ καλὸ πρέπει νὰ τὸ κάνουμε χωρὶς ὑστεροβουλία, γιατὶ ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκει νὰ μὴν κάνουμε τὸ καλὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ γιὰ τὸν Θεό.

—Ὑπάρχει ὡραιότερη παροιμία ἀπ' αὐτήν; εἶπε ζωηρὰ κι' ἡ *Λήδα Δρόσου*. Ἡ μαμά μου ποτὲ δὲν παραλείπει νὰ βοηθήσῃ ὅποιον φτωχὸν χτυπάει τὴν πόρτα μας, κι' ὅταν ἀκόμη ὁ μπαμπάς τῆς λέει: *Δὲν ἀκούει κανεὶς σπολλήτη ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο*, τοῦ ἀπαντάει: *Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*. Ἀλήθεια, τὸ καλὸ πρέπει κανεὶς νὰ τὸ κάνει γιατὶ εἶναι καλό.

—Κι' ἐμεῖς ἔχομε μιὰ ἴδια ἐπάνω-κάτω παροιμία στὴ Ρόδο, εἶπε ἡ *Καλυψὼ Θυμανάκη*. *Τὸν ξένο κῆπο πότιζε ν' ἀνθεῖ ὁ δικός σου πάντα*. Μὲ λίγα ἁπλὰ λόγια μᾶς παρωτρύνει νὰ βοηθοῦμε τὸν πλησίον μας. Νομίζει κανεὶς πῶς δὲν εἶναι παροιμία, ἀλλὰ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου.

—"Ολα ὅσα μᾶς διδάσκει ἡ θρησκεία μας ἐκφράζονται μὲ τὴν παροιμία: *Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*, εἶπε καὶ ἡ *Ἐρείκη* μὲ πάθος. Κάνε τὸ καλὸ καὶ μὴν σὲ νοιάζει ἂν σοῦ ἀποδοθῇ μὲ μαύρη ἀχαριστία. Κάνε τὸ καλὸ καὶ ξέχασ' το. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δὲν θὰ σοῦ φανῇ κανεὶς ἀγνώμων. Κι' ἂν φανῇ τέτοιος, εἶναι τὸ μόνο μέσο μὲ τὸ ὁποῖον ὁ ἀχάριστος θὰ καταλάβῃ τὴν ὑπεροχήσου.

—Δὲν ξέρεις, 'Ανανία μου, τί εὐχαρίστηση αἰσθάνεται ὅ ἄνθρωπος ὅταν κάνει ἕνα καλό, μὲ βεβαίωσε ὁ *Μουσηγέτης 'Απόλλων*. Μιὰ μέρα ἤμουν δύσθυμος χωρὶς νὰ ξέρω τὸ γιατί. "Εξαφνα χτυπάει τὴν πόρτα ἕνας γέρος φτωχός. Τοῦ ἔδωκα λίγο φαΐ καὶ μερικὰ λεπτὰ ποὺ μοῦ εἶχε δώσει ὁ πατέρας μου γιὰ νὰ πάρω γλυκὸ ὅταν ἔβγαινα ἔξω. "Εφυγε τὸ γεροντάκι. 'Αμέσως ὅμως μοῦ κόντηκε ἡ δυσθυμία καὶ μοῦ ἦλθε μεγάλη ὄρεξη νὰ βγῶ περίπατο. 'Εκεῖ συλλογίστηκα ὅτι ἔχω τοὺς γονεῖς μου, τ' ἀδέλφια μου, ὅτι περνῶ κατὰ τὸ δυνατὸ καλὰ καὶ δὲν μοῦ λείπει σχεδὸν τίποτα, καὶ μιὰ χαρὰ κι' εὐτυχία μὲ πλημμύρισαν. Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ τὸ διηγοῦμαι σ' ἕνα φίλο μου, ὁ ὁποῖος ὅταν τ' ἄκουσε μοῦ εἶπε: «Κι' ἐγὼ πολλὲς φορὲς δοκίμασα νὰ κάνω τὸ καλὸ γιὰ νὰ καταλάβω ἂν θὰ μοῦ κάνει εὐχαρίστηση, μὰ δὲν μπόρεσα».—Δὲν χάρηκες, τοῦ ἀπάντησα, γιατὶ τὸ ἔκανες μὲ ὑστεροβουλία.—*Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*, εἶπε τότε ἡ γιαγιά μου ποὺ εἶχε ἀκούσει τὸ διάλογο.

—Κι' ἐγὼ σᾶς λέω: *Κάνε τὸ καλό, γιὰ νἄβρῃς τὸ μπελᾶ σου!* ξεπετάχτηκε ἔξαφνα ὁ *Βασιλεὺς τοῦ "Αδου*. "Ακουσε, 'Ανανία, νὰ ἰδῇς τί ἔπαθα...

Δὲν μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ. Στὴ στιγμὴ δημιουργήθηκε τέτοια φασαρία, τέτοιο κακό, τέτοιος ἀναβρασμός, τόσος θόρυβος, ποὺ κόντεψα νὰ χάσω τὸ μυαλό μου.

—Ποιὸς τὰ λέει αὐτά; διαμαρτύρονταν τὰ παιδιά.

—"Εξω! ἔξω! παρείσακτος!

—'Επιβάλλετέ του νὰ σωπάσῃ! Τί κατάσταση εἶναι αὐτή;

—"Οχι! "Οχι! Τὸ καλὸ νὰ κάνωμε! διαμαρτυρόταν ἡ *Κυρὰ τῆς "Εγνοιας*. "Αν ὅλοι ἔδιναν βοήθεια σὲ κάθε δυστυχία ποὺ τοὺς τύχαινε, χωρὶς καμμιὰ ὑστεροβουλία, ὁ κόσμος θὰ ἦταν περισσότερο ἀγαπημένος καὶ λιγότερο δυστυχής.

—Τὸ καλό! Τὸ καλό! φώναζαν ὁ *Χρυσαετός*, ὁ *'Ιδανισμὸς* καὶ ἄλλοι ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.

—Σταθῆτε νὰ μιλήσω κι' ἐγώ. γιὰ νὰ ὑποστηρίξω τὶς ἀπόψεις μας, εἶπε μιὰ μικρούλα προσπαθώντας ν' ἀνοίξῃ δρόμο ἀνάμεσα στὸ ξέφαλλο πλῆθος.

Ἡ φωνή της ἦταν τόσο καθαρὴ καὶ ἤρεμη, ποὺ ὅλοι ἄθελά τους σώπασαν καὶ τὴν ἄφησαν νὰ προχωρήσῃ. Ἡ μικρούλα στάθηκε μπροστά μου καὶ εἶπε:

—Εἶμαι ἡ *Μικρομέγαλη*, ἀγαπητὲ 'Ανανία, καὶ ἤρθα νὰ ὑπερασπισθῶ τοὺς ὁμόφρονές μου. Δὲν λέω πῶς οἱ ἄλλες παροιμίες δὲν εἶναι καλές. 'Ολες μ' ἀρέσουν ὑπερβολικά, γιατὶ κάθε μιὰ κλείνει μέσα της μεγάλη δόση φιλοσοφίας. Σπάνιες εἶναι ἐκεῖνες ποὺ δὲ λένε τίποτα. Πάντως ἔχω μιὰ μεγάλη προτίμηση γιὰ τήν: *Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*, γιατὶ εἶναι ἀπὸ τὶς ἐπίσης σπάνιες ποὺ περιέχουν ὑψηλὰ χριστιανικὰ διδάγματα. Κι' ἀλήθεια, τί ὑπάρχει ὑψηλότερο ἀπὸ τὸ νὰ κάνῃς τὸ καλὸ χωρὶς κανένα ἐγωϊσμό; *Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το στὸ γιαλό*. Μὲ τί παραστατικότητα καὶ συντομία μᾶς δείχνει ἡ παροιμία αὐτή, πῶς ὄχι μόνο πρέπει νὰ κάνωμε τὸ καλὸ μὲ ἀφιλοκέρδια, μ' ἀκόμη καὶ νὰ τὸ ξεχνᾶμε, ἀφοῦ πρέπει... νὰ τὸ ρίχνωμε στὸ γιαλό.

Μιὰ σωστὴ θύελλα ἀπὸ χειροκροτήματα ξέσπασε ὕστερα ἀπὸ τὰ τελευταῖα λόγια τῆς *Μικρομέγαλης*. Μὰ κι' ἐγὼ δὲν κρατήθηκα νὰ μὴ χειροκροτήσω.

—Μπράβο, *Μικρομέγαλη*, εἶπα. "Ολοι τὰ εἶπαν καλά, μὰ σὺ τὰ εἶπες καλύτερα ἀπ' ὅλους. Μ' ἔκανες κι' ἐμένα νὰ πεισθῶ πῶς ἡ καλύτερη παροιμία εἶναι αὐτὴ καὶ πῶς ἡ καλύτερη ἀπάντηση ἦταν ἡ δική σου. Καὶ τώρα ἀφήστε με ἥσυχο γιὰ νὰ κάνω τὴν ἀπονομὴ τῶν βραβείων.

—Καθόλου! καθόλου! ἀκούστηκαν ἕνα σωρὸ ἀγανακτισμένες φωνές. Πρέπει ν' ἀκούσῃς πρῶτα κι' ἐμᾶς!

—"Εχομε κι' ἐμεῖς νὰ μιλήσωμε, φώναζαν ἄλλοι.

—Κι' ἐμεῖς! Κι' ἐμεῖς! Κι' ἐμεῖς! Κι' ἐμεῖς!

—Δὲν ἔχει νὰ μιλήσῃ πιὰ κανένας, εἶπα θυμωμένος. "Οσους εἶχα ν' ἀκούσω, τοὺς ἄκουσα. Δὲν μπορῶ πιὰ ἄλλους, κουράστηκα. Ἂς ἐρχόσαστε νωρίτερα. Καὶ τώρα, ἐμπρός. Φεύγετε, σᾶς παρακαλῶ! Μὴ μ' ἐνοχλεῖτε περισσότερο. Μὴ γίνεσθε ἐνοχλητικοί. Ἡ ἀκρόασις τελείωσε, ἀκοῦτε; Μὴ μὲ κάνετε νὰ θυμώσω.

. . . . . .

—'Ανανία! 'Ανανία! Τί φωνὲς εἶναι αὐτές; Τί ἔπαθες; Τί σοῦ συνέβη;

Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου βρισκόταν ἡ 'Αγάπη καὶ μὲ κοίταζε μ' ἀνησυχία. Ἡ κάμαρα ἦταν ὁλότελα ἄδεια. Μπροστά μου βρίσκονταν οἱ σωροὶ τῶν ἀπαντήσεων.

—Σὲ ἄκουσα ποὺ φώναζες, ἐξήγησε ἡ 'Αγάπη βλέποντας τὴν σαστισμάρα μου, καὶ ἔτρεξα νὰ ἰδῶ μήπως κανένας μέσα καὶ σὲ ἀνησύχησε. Μὰ σὺ εἶχες τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο ἀπάνω στὸ γραφεῖο σου καὶ κοιμόσουν. Φαίνεται θἄβλεπες κανένα ὄνειρο ποὺ σὲ τρόμαξε.

—Μά, ἐταύλισα, δὲν ἦρθαν τίποτα παιδιὰ νὰ μὲ ζητήσουν; Μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ συνδρομητὰς τῆς Διαπλάσεως;

—Καλὲ ὄχι, κανένας δὲν ἦρθε. 'Ονειρεύθηκες, 'Αγαπία μου, ἔκανε ἡ 'Αγάπη γελώντας.

—Τότε ζήτω! ζήτω! ζήτω! φώναξα ἀγκαλιάζοντας τὴν 'Αγάπη. "Εγινε ἡ Κυριακή, ἀδελφούλα μου, πάει, ξεμπέρδεψε. Τί ὡραῖα, τί χαρά!

—Καλὲ τί ἔπαθες, 'Ανανία, ρώτησε ἡ 'Αγάπη, μ' ἀκόμη μεγαλύτερη ἀνησυχία.

—Δὲν ἔπαθα τίποτε, ὀνειρεύθηκα, ὅπως εἶπες καὶ σύ. Μὰ τ' ὄνειρό μου ἦταν τόσο ζωντανὸ καὶ καθαρό, ὥστε δὲν ἔχω παρὰ νὰ καθήσω νὰ τὸ γράψω γιὰ νὰ γίνῃ ἡ κρίση τῆς Κυριακῆς.

Καὶ πραγματικά. Κάθησα κι' ἔγραψα τὸ ὄνειρό μου, τὸ ὑπέβαλα στὴν κρίση τῆς κυρίας Διαπλάσεως καί, σύμφωνα μὲ ὅσα μοῦ εἶπε, ἔκανα τὴν ἀπονομὴ τῶν βραβείων. "Υστερα ὅμως ἀπὸ τόνειρο αὐτό, γιὰ μένα ἡ καλύτερη παροιμία εἶναι: *Κουμήσου, 'Ανανία μου, κι' ἡ μοῖρα σου δουλεύει*.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΛΕΛΑ Μ. ΤΣΟΥΚΑ,
Δικηγορίνα.—'Αθῆναι.
Βραβευθεῖσα
εἰς τὸν 38ην Κυριακήν.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Α' ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Μικρομέγαλη*** [20Ε].

Β' ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Μουσηγέτης 'Απόλλων*** [19Ε].—***Κάρμεν*** [17Ε].

Γ' ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Μικρὴ Γόησσα*** [16Ε]. — ***Κυρὰ - Φροσύνη*** [16Ε].— ***'Ερείκη*** [16Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [15Ε] εἰς ἕκαστον:) Μάγισσα, Μ. Β. Μ., Καλυψὼ Θυμανάκη, Λήδα Δρόσου, Βαλέντσια, "Αγνωστος Χ, 'Ανεμώνη τοῦ Βουνοῦ, Θύελλα, Μακντόφ.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον:) Κυρὰ τῆς "Εγνοιας, Χαραυγή, Ροδάνθη, Καραμπαμπᾶς, "Ηβη, Κυρὰ τῆς Θάλασσας, Μοκοκό, Μαρία Πετρίτου, 'Ελληνόπαις, Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιᾶς, Μορέλλα, Λαμπαδίας, Πιτσιρίκος τοῦ 'Αργινίου, Πρωτεύς.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον:) Παιδὶ τῆς Σαλονίκης, Εὔα, Λιλιάνα, Σαπουνόφουσκα, Μελαγχολικὴ "Υπαρξις, Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ, Λυσόχαρτο, 'Ελευθέριος Ρουσσάκης, Γειὰ ΣΑΣ, Χαλιμά, Σοφιστής, 'Ιάς, Αἰγύπτιος Αὐτοκράτωρ, Λούλα, Λεπτὴ Καρδούλα, 'Αλέξανδρος Ζαχαρίου, Νίκη-Δόξα, Καπετανοπούλα, 'Αταλάντη, Καστανὴ Νεράϊδα, 'Ιούλιος Καῖσαρ, Φαῦστα, Χρυσαετός, 'Αστραπόβροντο, Βασιλεὺς τοῦ "Αδου, Υἱὸς τοῦ Αἰθέρος.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: "Ολοι ὅσοι ἀναφέρονται εἰς τὴν κρίσιν, μὲ [5Ε] εἰς ἕκαστον.

(Ἡ ἐρώτησις τῆς 40ῆς Κυριακῆς ὀπισθεν)

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ 40ΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Ἀπ' ὅσα μαθήματα διδαχθήκατε ὡς τώρα, εἴτε στὸ σχολεῖο, εἴτε στὸ σπίτι, ποιὸ σᾶς ἄρεσε καλύτερα καὶ γιατί;

Ἀπαντήσεις δεκταὶ ὡς τὸ τέλος Δεκεμβρίου.

Κατ' ἐντολὴν τῆς Διαπλάσεως

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΑΚΑΡΔΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Τὴν τρίτη λοιπὸν ἡμέρα, σὰν κουράστηκε ξανὰ ἀπὸ τὸ δρόμο, κάθησε νὰ φάῃ καὶ εἶπε πάλι:

— Ὅποιος πεινάει ἂς ἔρθῃ νὰ φάῃ μαζί μου.

Καὶ στὴ στιγμὴ παρουσιάστηκε ἕνας μεγάλος ἀετὸς καὶ τὸν ρώτησε:

— Εἶπες πὼς ὅποιος πεινάει νὰ ἔρθῃ νὰ φάῃ μαζί σου;

— Καὶ βέβαια τὸ εἶπα, ἀπάντησε τὸ παιδί. Καλύτερα εἶναι νὰ τρώῃ κανεὶς μὲ συντροφιὰ παρὰ μονάχος του.

Κάθησαν λοιπὸν νὰ φᾶνε οἱ δυό τους, καὶ σὰν χορτάσανε, εἶπε ὁ ἀετός:

— Ὅποτε βρεθῇς σὲ ἀνάγκη καὶ μὲ χρειαστῇς, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μὲ φωνάξῃς κι' ἐγὼ θὰ πετάξω στὴ στιγμὴ νὰ σὲ βοηθήσω.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ὁ ἀετὸς πέταξε ψηλὰ στὰ σύννεφα καὶ τὸ παιδὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Περπάτησε-περπάτησε καὶ μιὰ μέρα εἶδε ἐπὶ τέλους τὴν ἐκκλησία ἀπὸ μακρυά. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ περπατάῃ γρηγορότερα καὶ σὲ λίγο πιὰ ἔφθασε κοντά της. Περισσότερο ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ προχωρήσῃ, γιατὶ μπροστά του ἦταν τὸ χαντάκι καὶ τοῦ ἔκλεινε τὸ δρόμο, καὶ ἦτανε πολὺ βαθὺ γιὰ νὰ τὸ περάσῃ περπατώντας, κι' οὔτε ἤξερε τὸ παιδὶ κολύμπι γιὰ νὰ τὸ περάσῃ κολυμπώντας. Τότε θυμήθηκε τὸ βώδι.

— Αὐτὸ μποροῦσε νὰ μὲ βοηθήσῃ τώρα, σκέφθηκε. Ἂν ἦτανε τώρα τὸ βώδι ἐδῶ, θἀνέβαινα ἐπάνω στὴ ράχη του κι' αὐτὸ θὰ μὲ περνοῦσε κολυμπώντας ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος.

Ὥσπου νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του, φανερώθηκε μπροστά του τὸ βώδι, καὶ τὸ παιδὶ ἀνέβηκε στὴ ράχη του, κι' ἔπεσε τὸ βώδι μέσα στὸ νερὸ καὶ τὸν πέρασε κολυμπώντας στὴν ἄλλη μεριά.

Βρέθηκε λοιπὸν τὸ παιδὶ μπροστὰ στὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ πῶς νὰ μπῇ μέσα ποὺ εἶχε κάτι βαρειὲς σιδερένιες πόρτες κλεισμένες μὲ κάτι θεόρατες ἀμπάρες, καὶ ποὺ οἱ τοῖχοι της ἦταν τρεῖς ὀργυιὲς χοντροί; Καθὼς δὲν ἤξερε λοιπὸν τί νὰ κάνῃ, ἀποφάσισε νὰ βγάλῃ τὶς πέτρες ἀπ' τὸν τοῖχο μιὰ μιά, καὶ μὲ πολὺ κόπο κατάφερε νὰ βγάλῃ μιὰ πέτρα. Τότε θυμήθηκε ἐκεῖνο ποὺ τοῦ εἶχε πεῖ τὸ ἀγριογούρουνο καὶ φώναξε:

— Ἄχ νἄτανε τὸ ἀγριογούρουνο ἐδῶ!

Στὴ στιγμὴ παρουσιάστηκε τὸ ἀγριογούρουνο, καὶ χύμηξε στὸν τοῖχο μὲ τέτοια ὁρμή, ποὺ ἔκανε μιὰ μεγάλη-μεγάλη τρύπα. Χώθηκε λοιπὸν τὸ παιδὶ μέσα στὴν τρύπα καὶ κατάφερε νὰ μπῇ στὴν ἐκκλησία.

Σὰν μπῆκε μέσα, εἶδε τὸ πουλὶ νὰ πετάῃ.

— Ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὸ πιάσω σκέφθηκε, ἀλλὰ ἂν ἦταν ἐδῶ ὁ ἀετὸς θὰ τὸ κατάφερνε.

Ὥσπου νὰ τελειώσῃ τὰ λόγια του, φανερώθηκε μπροστά του ὁ ἀετός, ἀλλὰ κι' αὐτὸς μὲ πολὺ μεγάλο κόπο κατάφερε νὰ πιάσῃ τὸ πουλὶ καὶ νὰ τὸ δώσῃ ζωντανὸ στὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ. Τὸ παιδί, γεμάτο χαρά, ἔβαλε τὸ πουλὶ μέσα στὸ καλάθι καὶ ξεκίνησε νὰ γυρίσῃ πίσω. Σὰν ἔφτασε στὸ σπίτι ποὺ βρισκόταν ἡ ἀρραβωνιαστικιά του, τὴ βρῆκε μοναχή της γιατὶ ὁ γέρος ἔλειπε στὸ δάσος.

Τῆς διηγήθηκε λοιπὸν ὅλα ὅσα εἶχε τραβήξει, καὶ τῆς εἶπε ὅτι εἶχε τὸ πουλὶ κρυμμένο μέσα στὸ καλάθι του.

Ἐκείνη, μόλις τὸ ἄκουσε αὐτό, χάρηκε παλὺ καὶ τοῦ εἶπε:

— Κάτσε τώρα γρήγορα νὰ φᾶς, καὶ κρύψου ὕστερα κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι μαζὶ μὲ τὸ πουλὶ γιὰ νὰ μὴν σὲ καταλάβῃ ὁ γέρος.

Ἔκανε λοιπὸν τὸ παιδὶ ὅπως τοῦ εἶπε ἡ ἀρραβωνιαστικιά του, καὶ μόλις εἶχε χωθεῖ κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι, ἦρθε κι' ὁ γέρος στὸ σπίτι. Ἦταν ὅμως κακὰ καὶ μαῦρα καὶ παραπονιόταν.

Τότε τὸ κορίτσι ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ λέῃ.

— Ἄχ, μπάρμπα, νὰ τώρα θὰ πεθάνῃς καὶ μοῦλεγες ψέμματα πὼς δὲν ἔχεις καρδιά.

— Ὄχ, καϊμένη, σώπα, τῆς λέει ἐκεῖνος. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πεθάνω. Μιὰ ἀδιαθεσία εἶναι μόνο καὶ θὰ μοῦ περάσῃ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως ἔσφιξε λιγάκι τὸ παιδὶ τὸ λαιμὸ τοῦ πουλιοῦ, καὶ τοῦ γέρου τοῦ ἦρθε ζάλη καὶ κάθησε στὴν καρέκλα. Καὶ σὰν ἔσφιξε τὸ παιδὶ ἀκόμη περισσότερο, ὁ γέρος λιποθύμησε κι' ἔπεσε κάτω ἀπ' τὴν καρέκλα.

Τότε φώναξε ἡ κοπέλλα:

— Στρίψε του τὸ λαιμό!

Κι' εὐθὺς τὸ παιδὶ ἔπνιξε τὸ πουλὶ κι' ὁ γέρος ἔμεινε κόκκαλο. Τότε ἔβγαλε τὸ κορίτσι πρῶτα τὸν ἀρραβωνιαστικό της ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι, κι' ἔπειτα πήγανε κι' οἱ δυό τους καὶ πῆραν τὸ ραβδάκι ποὺ ἦταν κρυμμένο πάνω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα, καὶ χτύπησαν μ' αὐτὸ τοὺς ἀδελφούς του καὶ τὶς ἀδελφές της ποὺ ἦτανε μαρμαρωμένοι, καὶ ζωντάνεψαν στὴ στιγμή. Τοὺς εἶπανε λοιπὸν τί εἶχανε τραβήξει, καὶ ξεκίνησαν ὅλοι τους καὶ πήγανε πίσω στὸ σπίτι τους, καὶ κάναν γάμους καὶ χαρές, κι' ἂν εἴμαστε κι' ἐμεῖς ἐκεῖ, θὰ πέρναμε κανένα κουφέτο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε, γιατὶ ὅλοι κοιμοῦνταν βαθιά, κουρασμένοι ἀπὸ τὶς συγκινήσεις.

Τότε σιγά, πολὺ σιγά, μὲ ἀθόρυβα καὶ εὐλύγιστα κινήματα, ὁ Κούτι σηκώνεται ἀπάνω καὶ στέκει γιὰ κάμποσες στιγμὲς κι' ἀφογκράζεται. Ὕστερα, βγαίνει ἀγάλι ἀγάλι ἀπὸ τὸ κρεβάτι του καὶ πατώντας σὰ γάτα μὲ τὰ ξυπόλητα πόδια του, διευθύνεται σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ σχοινιά, καὶ ἀθόρυβα πάντα δένει ἕνα σχοινὶ γύρω στὴ μέση του. Τώρα πηγαίνει πρὸς τὴ μικρὴ σκάλα καὶ ἁπλώνει τὸ χέρι του πρὸς τὸ κουμπί, μὲ τὸ ὁποῖο ἀνοίγει ἡ καταπακτή. Διστάζει λίγο, μήπως ὁ θόρυβος ξυπνήσει τοὺς συντρόφους του.

Ἀλλὰ πέρνει τὴν ἀπόφαση, κι' ἡ καταπακτὴ ἀνοίγει μ' ἕνα ἐλαφρὸ τρίξιμο.

Ὄχι, κανεὶς δὲν ξύπνησε. Εἶναι ὅλοι βυθισμένοι στὰ ὄνειρά τους, ποὺ σίγουρα θὰ εἶναι πολὺ τρομαχτικά.

Τότε ὁ ἰθαγενὴς σκαρφαλώνει γοργὰ στὴ σκάλα καὶ σὲ λίγο βρίσκεται στὸν ἐξώστη. Ξανακλείνει ἀμέσως τὴν καταπακτή, φοβούμενος μήπως ὁ ψυχρὸς νυχτερινὸς ἀέρας ξυπνήσει τοὺς κοιμισμένους Εὐρωπαίους.

Φαίνεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει πάρει ὅλα τὰ μέτρα του καὶ ξέρει μὲ σιγουριὰ ποῦ πηγαίνει. Μόλις βρέθηκε στὸ σκοτάδι, ἄναψε μιὰ ἠλεκτρικὴ λάμπα καὶ προχώρησε πρὸς τὰ κάγκελα.

Ἐκεῖ, ἔδεσε τὴ λάμπα του στὰ κάγκελα, γιὰ νἄχει ἐλεύθερα τὰ χέρια του, κι' ὕστερα ἔδεσε γερὰ στὰ ἴδια κάγκελα τὴν ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ καὶ τὸ ρριξε σιγὰ-σιγὰ κάτω.

Γύρα, χωρὶς δισταγμό, πέρνει τὴ λάμπα του κι' ἀρχίζει τὸ κατέβασμα μὲ τὸ σχοινί.

Μοιάζει σὰ μιὰ τεράστια ἀράχνη, ποὺ κρέμεται στὸν ἱστό της καὶ ταλαντεύεται στὸ κενό.

Ἂν κάνει πῶς κόβεται ἢ πῶς λύνεται τὸ σχοινί, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ βρεῖ τὸν τραγικώτερο θάνατο μέσα στὴν πιὸ ἀπίστευτη ἄβυσσο.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ Κούτι δὲν τὰ συλλογίζεται αὐτό. Σταματᾶ τὸ κατέβασμά του, ἀνάβει τὴ λάμπα του καὶ μὲ τὸ φῶς της ψάχνει τριγύρω, μέσα στὰ σκοτάδια. Ψάχνει πάνω, κάτω, δεξιά, ἀριστερά. Ἔξαφνα, τὸ φῶς σταματᾶ στὸ ἄνοιγμα μιᾶς σπηλιᾶς, ποὺ χάσκει κάμποσα μέτρα κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, λίγο λοξὰ πρὸς τὰ δεξιά. Γιὰ νὰ φτάσει σ' αὐτό, ὁ Κούτι πρέπει νὰ κάμει ἕνα τεράστιο πήδημα, ἕνα πήδημα ποὺ σίγουρα θὰ εἶναι τὸ πήδημα τοῦ θανάτου. Κι' ὅμως φαίνεται ὅτι ὁ παράδοξος αὐτὸς ἄνθρωπος τἄχει σκεφθεῖ ὅλα.

Ἀφοῦ βεβαιώθηκε, μὲ τὸ φῶς τῆς λάμπας, γιὰ τὴ θέση τῆς σπηλιᾶς, στερέωσε τὴ λάμπα του πάνω στὴ μπλούζα του, καὶ, κρεμασμένος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὸ σχοινί, ἄρχισε νὰ κάνει μιὰ παράξενη κούνια, ὅμοια μὲ τὴν κίνηση ποὺ κάνει τὸ ἐκκρεμὲς ἀπὸ ἕνα ρολόγι.

Ἡ αἰώρηση αὐτὴ εἶναι ἐλαφρὴ στὴ ἀρχή, ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ γίνεται δυνατώτερη καὶ κάθε φορὰ ὁ ἰθαγενὴς πλησιάζει καὶ περισσότερο πρὸς τὴ σπηλιά.

Τί παράτολμο σχέδιο! Τώρα κρέμεται μόνο μὲ τὰ χέρια, καὶ τὰ πόδια του, ἐλεύθερα, γυρεύουν νὰ βροῦν τὸ ἐπίπεδο ἄνοιγμα τῆς σπηλιᾶς γιὰ νὰ σκαλώσουν.

Δυὸ φορὲς προσπάθησε νὰ δώσει τέρμα στὴν ἀνατριχιαστικὴ αὐτὴ γυμναστική, καὶ τὶς δυὸ φορὲς δὲν βρέθηκε ἀρκετὰ προετοιμασμένος. Μόνο τὴν τρίτη φορά, μαζεύοντας ὅλη τὴ δύναμή του καὶ τὴν ἄπειρη ἐλαστικότητά του, πήδηξε σὰν ἄγριο ζῶο στὸ κενὸ καὶ βρέθηκε ἰσορροπημένος στὴν προεξοχὴ τοῦ βράχου, ὅπου βρισκόταν τὸ στόμιο τῆς σπηλιᾶς, χωρὶς ὡστόσο νἀφίνει τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὰ χέρια του.

Σώθηκε.

Στέκεται τώρα μιὰ στιγμὴ νὰ πάρει ἀνάσα. Ἀμέσως ὅμως κοιτάζει γύρω του ζωηρὰ καί, σὰ νὰ ξέρει καλὰ ποῦ βρίσκεται, ἀρχίζει μὲ ὅλη του τὴν ψυχραιμία νὰ δένει τὸ σχοινί του σὲ μιὰ προεξοχὴ τοῦ βράχου. Βγάζει ὕστερα τὴ λάμπα του καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς.

Ἀφοῦ πέρασε καμμιὰ εἰκοσαριὰ μέτρα, στάθηκε.

Μπροστά του ἀνοίγουνε τρεῖς στοές. Χωρὶς νὰ διστάζει, μπαίνει σ' ἐκείνη ποὺ ἦταν δεξιά του, βαδίζοντας πάντα σίγουρα καὶ χωρὶς δισταγμό.

Ἔτσι χάνεται σιγὰ-σιγὰ μέσα στὸ σκοτάδι.

Ποῦ πήγαινε ἄραγε καὶ τί θέλει νὰ κάμει; Αὐτὸ μόνον ὁ ἴδιος μπορεῖ νὰ τὸ ξέρει.

Ὅπως κι' ἂν εἶναι, ἀπομακρύνεται ὁλοένα καὶ χάνεται σὲ μιὰ καμπὴ τῆς στοᾶς, ἄξαφνα-ἄξαφνα, σὰ νὰ τὸν ἔκρυψε μονομιᾶς μιὰ μυστηριώδης αὐλαία.

Ἡ ἀπουσία του βάστηξε σχεδὸν δυὸ ὁλόκληρες ὧρες.

Ὕστερα πρόβαλε πάλι, ἄξαφνα-ἄξαφνα, σὰ νὰ ξεφύτρωσε μέσ' ἀπ' τὸ βράχο. Ἔφτασε πάλι στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς, ἔλυσε τὸ σχοινί, ἔδεσε ἀπάνω του τὴ λάμπα του κι' ἔφτασε στὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου.

Ἐδῶ σταμάτησε γιὰ λίγο κι' ἕνα παράξενο χαμόγελο φάνηκε στὰ χεῖλη του.

Ξαφνικά, ἁρπάζει τὸ σχοινί κι' ἀρχίζει νὰ σκαρφαλώνει μὲ εὐλύγιστα κινήματα, ποὺ θὰ τὰ ζήλευε καὶ γάτα.

Ὕστερ' ἀπὸ πέντε λεπτά, εἶχε φτάσει πάλι στὴν ταράτσα τῆς συσκευῆς. Μάζεψε τὸ σχοινί, τὄκρυψε σὲ μιὰ γωνιά, ἄνοιξε τὴν κατακπακτὴ καὶ γλύστρησε μέσα.

* * *

Δὲν εἶχε ἀκόμη κατεβεῖ τὴ μικρὴ ἐσωτερικὴ σκάλα, ὅταν ἄκουσε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του ἕνα μικρὸ χτύπο, ποὺ τὸν κάρφωσε ἀκίνητο στὴ θέση του. Θἄλεγε κανεὶς ὅτι ἕνα σῶμα βαρὺ καὶ μαλακὸ εἶχε πέσει πάνω στὴν ταράτσα.

Ὁ ἦχος αὐτὸς φαίνεται ὅτι τρόμαξε τὸν ἰθαγενῆ πολὺ περισσότερο, παρὰ ὁ κίνδυνος ποὺ πέρασε πρὶν ἀπὸ λίγην ὥρα. Φαίνεται νὰ τεντώνει τ' αὐτιά του γιὰ νἀκούσει καὶ τὰ μάτια του φανερώνουν ἀληθινὸ τρόμο.

Τώρα ἀκούγεται ἀπὸ πάνω ἕνας θόρυβος, σὰν κάτι νὰ κουνιέται, νὰ σέρνεται, νὰ χτυπιέται. Ὁ ἰθαγενὴς τότε ἀποφασίζει νὰ κοιτάξει ἔξω, καὶ μονομιᾶς τὸ πρόσωπό του πανιάζει καὶ πηδᾶ μέσα στὸ δωμάτιο, ἀφίνοντας μιὰ δυνατὴ κραυγή.

«Καὶ δένει ἕνα σχοινὶ γύρω στὴ μέση του...»
(Σελ. 582, στ. β'.)

Μὲ τὴν κραυγὴ αὐτή, ξύπνησαν οἱ τέσσερις σύντροφοι κι' ἀντίκρυσαν τὸν Κούτι, μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα καὶ τὸ μαχαίρι του σφιχτοκρατημένο στὸ χέρι.

Μ' ἕνα πήδημα, ὁ Ἰδαίν, ἂν καὶ πληγωμένος, βρέθηκε στὸ πόδι.

Ἀλλὰ ἡ φωνὴ τοῦ Κούτι τὸν κάρφωσε στὴ θέση του, γιατὶ ὁ ἰθαγενὴς σὰν ἀπὸ ἔνστικτο φώναξε:

— Ἀφέντη, φυλάξου!

Παρακολουθώντας τὴ ματιὰ τοῦ Κούτι, ὁ μηχανικὸς ἀντίκρυσε κάτι, ποὺ μὰ τὴν ἀλήθεια ἦταν ἱκανὸ νὰ τοῦ παγώσει τὸ αἷμα.

Ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ θυρίδα, δυὸ τεράστια ἑρπετὰ κρέμονται μέσα στὸ δωμάτιο. Ὁ Ἰδαίν, ποὺ ἔχει ζήσει σ' αὐτὰ τὰ μέρη, ἀναγνωρίζει τὸ φοβερώτερο εἶδος φιδιῶν, ποὺ τὸ δάγκαμά τους δὲ χαρίζει ποτὲ τὴ ζωή. Φέρνει τὸ θάνατο σὰν κεραυνό, μέσα σ' ἕνα ἢ δυὸ λεπτά.

Κι' οἱ ἄλλοι ἐξερευνητὲς κατάλαβαν ἀμέσως τὸν κίνδυνο κι' ἔτρεξαν ὅλοι στὴν ὁπλοθήκη. Ὁ Ἰδαίν προτίμησε νὰ πάρει ἕνα μακρὺ γιαπωνέζικο μαχαίρι, ποὺ ἡ λεπίδα του κόβει σὰν ξυράφι.

Ὡστόσο, τὰ δυὸ φίδια ξετεντώθηκαν μονομιᾶς κι' ἔπεσαν μέσα στὸ δωμάτιο. Ἕνα ἔπεσε μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Κούτι, καὶ τότε ἔγινε κάτι περίεργο: Ὁ ἰθαγενὴς οὐρλιασε ἀπὸ τὸ φόβο του, σήκωσε τὸ μαχαίρι του γιὰ ν' ἀμυνθεῖ, ὡστόσο δὲν τόλμησε νὰ χτυπήσει.

Τὸ δεύτερο ἔπεσε μπροστὰ στὸ μηχανικό.

— Φυλάξου, Ἰδαίν! φώναξε ὁ γιατρός.

Ἡ σύσταση ὅμως ἦταν περιττή. Ὁ μηχανικὸς κρατοῦσε καλὰ τὸ μαχαίρι του καὶ μὲ τὴ γρηγοράδα κεραυνοῦ τὸ κατέβασε κι' ἔκοψε πέρα γιὰ πέρα τὸ κεφάλι τοῦ φοβεροῦ ζῴου, ποὺ κυλίστηκε τώρα μέσα στὸ μαῦρο αἷμα του.

Χωρὶς ὅμως νὰ χάσει καιρό, ὁρμησε κι' στ' ἄλλο, καὶ μὲ μιὰ ὁμοια κίνηση, τοῦ χώρισε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ κορμί.

Ἕνα δευτερόλεπτο ἀκόμη, κι' ὁ Ἰνδὸς ἦταν χαμένος. Τὸ μαχαίρι τοῦ εἶχε γλυστρήσει ἀπὸ τὴν παλάμη του.

— Κλεῖσε γρήγορα, Πάδδυ! φώναξε τότε ὁ μηχανικὸς δείχνοντας τὴν ἀνοιχτὴ καταπακτή. Δὲ μᾶς χρειάζανται καθόλου κι' ἄλλοι ἐπισκέπτες αὐτοῦ τοῦ εἴδους!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Τὰ ἱερὰ φίδια

Ἡ καταπακτὴ ἔκλεισε μονομιᾶς μ' ἕναν ξηρὸ κρότο, κι' αὐθὺς τότε ἀκούστηκαν οἱ ἴδιοι ὑπόκωφοι κρότοι πάνω στὴν ταράτσα. Μάλιστα

πολλαπλασιάστηκαν γρήγορά, καὶ σὲ λίγο, ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν ἐξερευνητῶν, ἀκουγόταν ἕνα σωστὸ ποδοβολητό, ἕνα φοβερὸ πάλεμα ἀπὸ κορμιὰ βαριά, ποὺ σηκώνονται, ξαναπέφτουν, γλυστροῦν, χτυποῦν τὸνα μὲ τάλλο καὶ σφυρίζουν σὰ δαίμονες ἀπὸ τὴν κόλαση.

Δίχως ἄλλο, ἕνας μεγάλος σωρὸς ἀπὸ φίδια. Θὰ βρίσκονται ἐκεῖ πάνω.

— Θἄχει τοὐλάχιστο ἑκατό, λέει ὁ μηχανικός.

Ὁ τρομερὸς αὐτὸς ἄνθρωπος κρατεῖ ἀκόμη τὸ ματωμένο μαχαίρι κι' ὁ ἐπίδεσμός του στὸ κεφάλι του εἶναι κι' αὐτὸς ματωμένος. Ἀλλὰ— τί περίεργο! — αὐτὸς μόνο βρίσκεται ντυμένος, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν πεταχτεῖ ἀπὸ τὰ κρεβάτια τους μὲ τὰ μανικοποκάμισα.

Ὁ γιατρὸς ἑτοιμάζεται νὰ τὸν ρωτήσει γι' αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια, ἀλλὰ ὁ Ἴδαιν πιάνει ἀμέσως ἄλλη κουβέντα.

— Λοιπόν, ἀγαπητέ μου Σέλλυς, λέει χαμογελώντας, φαντάζομαι πὼς θἄναι πάνω ἀπὸ ἑκατὸ αὐτὰ τὰ φίδια. Ἂν θέλεις ὅμως νὰ βεβαιωθεῖς, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι καθόλου δύσκολο.

— Δὲν εἶναι δύσκολο; ρωτᾷ μὲ ἀπορία ὁ λοχαγός.

«Ἀνάβει τὴ λάμπα του καὶ ψάχνει μέσα στὰ σκοτάδια.» (Σελ. 583, στ. β΄.)

— Μὰ τὸν ἅγιο Πατρίκιο, φώναξε ὁ Πάδδυ, μήπως σκοπεύετε ν' ἀνοίξετε τὴν πόρτα;

—Ὄχι, καλέ μου Πάδδυ, θὰ τὰ ἰδοῦμε χωρὶς νὰ κινδυνεύσουμε. Τώρ' ἀμέσως μάλιστα.

Κι' ὁ μηχανικὸς πιέζει ἕνα κουμπὶ στὴν ἠλεκτρικὴ μηχανή. Ἀπὸ τὴ μέση τοῦ ταβανιοῦ ἀνοίγει μιὰ θυρίδα καὶ κατεβαίνει μιὰ μικρὴ σκαλίτσα.

— Ἀπὸ δῶ μπορεῖτε νἀνεβῆτε στὸν πύργο, λέει ὁ Ἴδαιν. Ἀπὸ κεῖ μπορεῖτε ἀκίνδυνα νὰ ἰδῆτε ὅσο θέλετε.

Ὁ γιατρὸς κι' ὁ Σέλλυς βιάστηκαν νἀνεβοῦν. Ὁ Πάδδυ περίμενε ἀνυπόμονα τὴ σειρά του, γιατὶ ὁ πύργος δὲ χωροῦσε πάνω ἀπὸ δυὸ ἀνθρώπους. Ὁ Κούτι καθόταν σὲ μιὰ γωνιά, συλλογισμένος κι' ἀμίλητος.

Ὁ μηχανικὸς κόβει βόλτες πάνω κάτω καὶ φαίνεται ἥσυχος. Μόνο κάπου κάπου ἡ ματιά του πέφτει στὸν Θαγενῆ, ποὺ δὲ σαλεύει διόλου ἀπὸ τὴ θέση του.

Ἕνας ποὺ ξέρει γὰ ψυχολογεῖ, θὰ στοιχημάτιζε ὅτι ὁ μηχανικὸς τὴ στιγμὴ αὐτὴ εἶναι χαρούμενος κι' ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν περιπέτεια.

«Δυὸ τεράστια ἑρπετὰ κρέμονται μέσα στὸ δωμάτιο.» (Σελ. 573, στ. γ΄.)

Σὲ λίγο ὅμως προβάλλουν στὴ σκάλα ὁ Γκάρτνερ κι' ὁ λοχαγός. Τὰ πρόσωπά τους εἶναι χλωμὰ κι' ἀλλαγμένα.

— Τρομαχτικό! τρομαχτικό! φωνάζει ὁ λοχαγός.

— Πόσα; ρωτάει ὁ Ράλφ.

— Ἀμέτρητα! Καὶ ἀπ' ὅλα τὰ εἴδη! Ἄ, τί φρίκη! λέει ὁ γιατρός.

— Ἔ, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ πάει κανεὶς νὰ ἰδεῖ. Ἔλα, Πάδδυ! Ἐσύ, Σέλλυς, πρόσεχε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, εἶπε ὁ μηχανικὸς δείχνοντας τὸν Κούτι.

Ὅταν ἔφτασε ἀπάνω κι' εἶδε τὸ θέαμα ἀπὸ τὸ φεγγίτη τοῦ πύργου, ὁ μηχανικὸς ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Ἀληθινά, ἐκεῖ πάνω ἦταν ἕνας ἀμέτρητος σωρὸς ἀπὸ φίδια κάθε λογῆς, καὶ τὸ θέαμα ἔφερνε ἀνατριχίλα καὶ στὸν πιὸ θαρραλέο ἄνθρωπο. Ἔμοιαζε σὰν πίνακας ζωγράφου ἢ σὰ μιὰ σκηνὴ ἀπὸ παραμύθι τῆς Χιλιμάς.

Ὁ μηχανικὸς εἶδε, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ἀρκετὰ «κόμπρα» καὶ κάμποσα «κοράλια». Εἶναι καὶ τὰ δυὸ ἀπὸ τὰ πιὸ φαρμακερὰ εἴδη.

— Νὰ πάρει ἡ ὀργή! λέει ὁ μηχανικός! Ἐδῶ μᾶς χρειαζόταν ἕνας «σαπροαλλάχ!» (*) Μοῦ φαίνεται πὼς θἀναλάβω ἐγὼ τὴ θέση του.

Ὁ στρατιώτης τὸν κοίταξε σαστισμένος καὶ μουρμούρισε.

— Πῶς; Σὲρ Ἴδαίν, θὰ γίνετε...

— Θὰ γίνω φιδογητευτής, μάλιστα! Ὑπάρχει κάποιος λόγος, φίλε μου, γιατὶ πρέπει βέβαια νὰ κοιμηθοῦμε, καὶ μ' αὐτὴ τὴ φασαρία δὲ θὰ κλείσουμε μάτι. Θὰ τοὺς στείλω λοιπὸν στὸ διάβολο, ἀπ' ὅπου μᾶς ἦλθαν οἱ ἀνεπιθύμητοι ἐπισκέπτες μας.

Ὁ στρατιώτης κατάλαβε ὅτι ὁ μηχανικὸς εἶχε στὸ νοῦ του κάποιο σχέδιο πρακτικὸ κι' ἀποτελεσματικό.

— Μπορῶ νὰ σᾶς βοηθήσω σὲ τίποτα; ρώτησε.

—Ἔλα μαζί μου!

Κατέβηκαν μαζὶ καὶ ἄκουσαν τὸν γιατρὸ νὰ ρωτᾷ ἀπόπτομα τὸν Κούτι:

—Βρὲ ζῶο, γιατὶ ἄνοιξες τὴν πόρτα;

Ὁ Θαγενῆς ὅμως δὲν ἔδωσε ἀπάντηση, οὔτε σάλεψε καθόλου ἀπὸ τὴ θέση του. Ὁ γιατρὸς φουρκίστηκε:

— Θὰ μιλήσεις;! φώναξε. Ὅταν σ' ἔπιασε ὁ φόβος, ἤξερες καὶ φώναζες. Τώρα δὲ βγάζεις μιλιά!

(Ἀκολουθεῖ)

(*) Γόης τῶν φιδιῶν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1930

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ πρόσθετο τέλος ποὺ πρέπει νὰ τὸ πληρώσω ἐγώ. Νὰ ζυγίζετε ὅ,τι μοῦ στέλνετε μὲ τὸ ταχυδρομεῖο, καὶ νὰ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό.

Η 40ὴ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἔ, πῶς σᾶς διασκέδασε ἡ 39η Κυριακή, καὶ πῶς σᾶς φάνηκε ἡ ἐρώτηση γιὰ τὴν 40ή; — Τὴν ἴδια αὐτὴ ἐρώτηση τὴν ἔκαμα κι' ἄλλη φορά, ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια. Θυμοῦμαι μάλιστα ποὺ βραδυθύμησε ὁ τότε ***Βασίλειος Βουλγαροκτόνος*** —Βασίλειος Παπαδάκης μὲ τὸνομά του—ποὺ εἶπε πὼς θἀπουδάζε πολιτικὲς ἐπιστῆμες (αὐτὸ τὸ «μάθημα» τοῦ ἄρεσε καλύτερα) γιὰ νἀκολουθήσῃ τὸ διπλωματικὸ στάδιο. Καὶ πραγματικῶς τὸ ἀκολούθησε, καὶ σήμερα ὁ τότε ***Βασίλειος Βουλγαροκτόνος*** εἶναι ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κι' αὔριο ἴσως πρόεδρος... Γιὰ νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν τί λένε καὶ τὰ σημερινά μου παιδιά; Θὰ μοῦ γράψῃ κανένας πὼς τοῦ ἄρεσε π. χ. ἡ Φυτολογία, καὶ θὰ τὸν ἰδῶ μετὰ χρόνια καθηγητὴ τῆς Φυτολογίας στὸ Πανεπιστήμιο; Ἢ θὰ μοῦ γράψουν ὅλοι — τἀρόρια τουλάχιστο — πὼς προτίμοῦν τὸ μάθημα... τῆς Γυμναστικῆς;—Ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς, αὐτὴ ἡ ἐρώτηση θὰ μᾶς δείξῃ ἀρκετὰ τὸ «πνεῦμα τῆς ἐποχῆς», μὲ ἄλλους λόγους τί ἄνεμος φυσᾷ σήμερα...

Στὴν 40ὴ Κυριακὴ μπορῶν νὰ λάβουν μέρος ὅλοι. Ἀλλὰ ***δωρεὰν*** μόνο ὅσοι θὰ ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο, εἴτε γιὰ τὸ 1930 ἂν στείλουν τὴν ἀπάντησή τους τώρα, εἴτε γιὰ τὸ 1931 ἂν τὴν στείλουν τὸν Δεκέμβρη. Οἱ χωρὶς ψευδώνυμο συνδρομηταὶ ἢ ἀδέλφια συνδρομητῶν πρέπει νὰ πληρώσουν δικαίωμα συμμετοχῆς ***δρ. τρεῖς***, καὶ οἱ ἁπλοὶ ἀγοραστὰ ***δρ. πέντε***.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ καθενὸς πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ χωριστὸ χαρτί, μόνη της, καθαρά, εὐανάγνωστα,—μὲ μαύρη μελάνη, γιὰ τὸ Θεό!—καὶ νἄναι ὅσο τὸ δυνατὸ σύντομη: μιά, τὸ πολὺ δυὸ σελίδες μικρῆς κόλλας γιὰ γράμμα. Κι' αὐτὸ πρὸς τὸ συμφέρο σας γιατὶ ποτέ, ποτὲ δὲν βραδύθηκε ἐκτενῆς, πολύλογη, φλύαρη ἀπάντηση σὲ Κυριακή!

Ἡ Κυριακὴ δὲν ἄφισε τόπο σήμερα γιὰ Σελίδα Συναγερσίας. Οὔτε γιὰ τὸ τέλος τῆς κωμῳδίας «Πύργοι στὴν Ἀμέρικα». Αὐτὸ πιὰ θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἑρχόμενο, μὲ μερικὰ ἀκόμα σκίτσα, πού, καθὼς βέβαια καταλάβατε, εἶναι καμωμένα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ συγγραφέα. Μόνο ἀπὸ τὸ «Μέσα στὴν ἄβυσσο» κατάφερα νὰ βάλω ἀρκετό, καὶ στὰ ἐρχόμενα φυλλάδια θὰ βάζω ἀκόμα περισσότερο, γιατὶ εἶναι πολὺ ἀκόμα καὶ πρέπει νὰ τελειώσῃ μὲ τὸν τόμο. Κατ' ἀνάγκη λοιπὸν τὰ τελευταῖα αὐτὰ φυλλάδια δὲν θἄ εἶναι τόσο πολύλογα. Ἔ, δὲν πειράζει! Τὸ «Μέσα στὴν ἄβυσσο» εἶναι τόσο ὡραῖο, ποὺ θὰ ταναπληρώνῃ ὅλα...

Ἐμελέτησα, ***Μεγάλη Ἑλλάς***, αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν πρότασή τοῦ ***Τροβαδούρου***. Ναί, πάντα ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ὑπερισχύσουν τὰ ἐκλογικὰ τεχνάσματα. Μποροῦν ὅμως νὰ τεθοῦν περιορισμοί. Π. χ: νὰ μὴν ἔχουν δικαίωμα ψήφου παρὰ μόνο συνδρομηταὶ καί, ἀπὸ ταδέλφια τους, τὰ γνωστά μου, δηλ. ὅσα ἔχουν φευδώνυμο καὶ μοῦ γράφουν. Ἀκόμα. νἀπαγορευθοῦν οἱ ἐνέργειες τῶν ὁμάδων, συλλόγων κτλ., οἱ φανερὲς τουλάχιστο, μὲ Μικρὲς Ἀγγελίες. Κι' ἄλλα τέτοια μερικά.—Ναί, στὸ ὀπ' ἀριθ. 601 Μικτόν, ἡ τετάρτη λέξη εἶναι ἀγος, λείπει δηλ. ἕνα ἄλφα.

Φαντάζομαι τὴ χαρά σου, ***Πυθία***, ὅταν εἶδες δημοσιευμένο τὸ πρῶτο σου κομμάτι. Ἐννοεῖς ὅμως ὅτι αὐτό σοῦ δίνει καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ στείλῃς κάτι καλύτερο. Ναί, κι' ἐγὼ φρονῶ ὅτι τὸ Δημοψήφισμα ποὺ ἐπρότεινε ὁ ***Τροβαδοῦρος*** θὰ δίνῃ καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπ' αὐτὸ ποὺ κάνομε τώρα. Ὁπωσδήποτε, μπορεῖ νὰ γίνουνται καὶ τὰ δυό. Γιατὶ καὶ κεῖνο ἔχει τὸ σκοπό του.

Μὲ χαρὰ σὲ ξαναβλέπω, ***Ἥβη***, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια... Ἔ, εἶχες δίκηο, ἀφοῦ σοῦ συνέβησαν τόσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα... Τώρα λοιπὸν καὶ οἰκοδέσποινα! Τί σκοτοῦρα, ναί, ἀλλὰ καὶ τί εὐχαρίστηση ὅταν—καὶ δὲν ἀμφιβάλλω — τὰ βγάζῃς πέρα περίφημα! Καὶ καλύτερα, νὰ γυμνάζεσαι. Γιατὶ ἂν σήμερα αὐτὸ εἶναι προσωρινό, αὔριο μεθαύριο θἄναι ὁριστικὸ —μὴν τὸ ξεχνᾶς!

Θὰ γράψω κι' ἐγώ, ***Ἔρση Δρόσου***, ἕνα ἄρθρο γιὰ τὴν Ἔκθεση αὐτὴ τῆς λαϊκῆς τέχνης τῶν Βαλκανίων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀποκομίζεις τόσο ὡραίες ἐντυπώσεις. Τὸ γατάκι τί κάνει; Τὸ βάφτισες; Ἂς εἶναι, ἦταν τυχερὸς ὁ τελευταῖος γιὸς τῆς Χιονίας νἀποχτήσῃ μιὰ καλὴ κωρὰ σὰν καὶ σένα. Ὁ κ. Φαίδων εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος γι' αὐτὴ τὴν ἀποκατάσταση.

Δὲν—εἶχες ἀνάγκη νὰ διστάζῃς, ***Ἀνναμπέλλα***, γιατὶ βλέπω ὅτι γράφεις πολὺ ὡραῖα. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ γιὰ τὴν ὑπόσχεση τοῦ ξεσπαθώματος. Ναί, κόπους κάνω πολλούς· ἀλλὰ ἔχω τὴ μεγάλη ἱκανοποίηση νὰ βλέπω τὴν ἀγάπη τῶν παιδιῶν μου.

Πολὺ μοῦ ἄρεσε, ***Χαρὰ τοῦ Σατιτοῦ***, αὐτὴ ἡ περιγραφὴ τῆς δύσης μετὰ τὴ ραγδαία βροχή. Κι' ἀλήθεια, τέτοιες ἡμέρες τὸ ἡλιοβασίλεμμα εἶναι θαυμάσιο. Θἀ πῆς: καὶ πότε δὲν εἶναι;.. Περίεργη κι' αὐτὴ ἡ «ἑορτὴ τοῦ σταφυλιοῦ» ποὺ γίνεται σ' ὅλη τὴν Ἰταλία, γιὰ νὰ γνωρισθῇ περισσότερο τὸ σταφύλι καὶ νὰ καλλιεργηθῇ καλύτερα. Ἀλλὰ θὰ πταίσῃ ποτὲ τὸ ἑλληνικό; Δὲν τὸ πιστεύω, γιατὶ δὲν ἀρκεῖ, βλέπεις, ἡ προπαγάνδα. Χρειάζεται καὶ γῆ καὶ ἥλιος...

Φυσικά, ***Γονδολιέρα***, τὸ σχολεῖο σου φέτο θἄ εἶναι πιὸ δύσκολο ἀπὸ πέρσυ, ἀφοῦ πᾶς σὲ ἀνώτερη τάξη. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ εἶναι καὶ «τρομερό»... Τὸ «τρομερὸ» — ἐδῶ τὸ λές πολὺ σωστά—ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἔκαναν ἄλλοτε μερικὰ παιδιά, ποὺ ἄμα δηλαδὴ τελειώναν τὸ Γυμνάσιο, ἔκαιγαν τὰ βιβλία τους. Ὢ, τί τρομερό! Γιὰ τὴ φράση ἐκείνη τῆς Ἀγγλίδας μυθιστοριογράφου, δίκαια ἀγανάκτησε ἡ ἑλληνικὴ σου ψυχή. Ἄκουσ ἐκεῖ νὰ μᾶς θεωρῇ τὸ ἴδιο μὲ Τούρκους καί... μὲ μαύρους τῆς Ἀφρικῆς! Ἀλλ' αὐτὸ προέρχεται βέβαια ἀπὸ ἄγνοια. Ἂν ἤξερε ἡ Ἀγγλίδα αὐτὴ πόσες πατριώτισσές της πῆραν Ἕλληνες, δὲν θἄγραφε ἔτσι ποτέ.

Ἡ ***Βίλμα Μπάνκυ*** στέλνοντάς μου τὰ χρήματα γιὰ τὸ Σῆμα, μοῦ γράφει: «Ἡ χαρά μου εἶναι πολὺ μεγάλη. Μὲ τί καμάρι θἀ τὸ φοροῦμε μεῖς τὰ Διαπλασόπουλα, γιατὶ ἔτσι θὰ τὸ δείχνομαι σ' ὅλο τὸν κόσμο πὼς εἴμαστε παιδιὰ σου, δηλαδὴ ἀνώτερα ἀπὸ τἄλλα χάρις στὴν ἀγαπημένη μας Διάπλαση!».—Ἂς μοῦ στείλῃ ὅ,τι θέλει ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφει, Ἀλλὰ ἡ «ἱστορία χωρὶς λόγια» νὰ μὴν εἶναι ἀντιγραφή. Προτιμῶ, ἂν μπορῇ, νὰ μοῦ στείλῃ τὸ πρωτότυπο.

Ἡ ***Δοξίλη Δωδεκάνησος*** — ποὺ βρῆκε ἐπιτέλους καὶ λίγον καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃ — ἀπαντᾷ στὴν ***Περιπλοκάδα*** ὅτι δὲν ἔχει δίκιο νὰ κατατάσσῃ κι' αὐτὴν στὰ μεγάλα κορίτσια ποὺ δὲν ἔχουν ἀλλη δουλειὰ παρὰ λίγο πιάνο καὶ νοικοκυριό. Γιατὶ ἡ φίλη μου, ἂν καὶ καταγίνεται τόσο μαζί μου, ἐργάζεται... ἀγοριστικὰ ἀπὸ τὶς 8 τὸ πρωΐ ὡς τὴ μία, κι' ἀπὸ τὶς 4 τἀπόγεμα ὡς τὶς 8 βράδυ. Χωριστὰ οἱ κοριτσίστικες δουλειές της, ράψιμο, κέντημα κτλ. Τὰ διαπλασίστικα τὰ κάνει μόνο τὴ νύχτα. Καὶ γελᾷ μάλιστα μαζί της ὄχι ἡ μέρα, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός της, ποὺ τὴ βλέπει νὰ φάχνῃ λεξικὰ κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα βιβλία γιὰ τὶς λύσεις. Γιατὶ ἐκεῖνος δὲν ἐννοεῖ νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση, μὲ τὴν πρόφαση ὅτι ἐργάζεται, καὶ τὶς ὧρες ποὺ εἶν' ἐλεύθερος, δὲν κάνει σχεδὸν τίποτα ἐκτὸς ἀπὸ λίγο διάβασμα κι' ἀθλητισμό. Αὐτάμοῦ γράφει ἡ ***Δούλη Δωδεκάνησος***.

Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ μὲ στενοχώρησε: Δὲν θὰ λάβῃ μέρος στὸ Πένταθλο, ἐξαετίας τοῦ ἀρχαίου Ἑπιγράμματος, ἐπειδὴ δὲν ξέρει ἀρχαῖα ἑλληνικά. Δυστυχῶς καὶ πολλοὶ ἄλλοι μοῦ ἐδήλωσαν ἀποχὴ γιὰ τὴν ἴδια αἰτία. Ἂν τὄξερα, δὲν θἄβαζα τέτοια ἀγώνισμα. Ἀλλὰ δὲν ἐφανταζόμουν πὼς ταρχαῖα ἑλληνικὰ παραμελοῦνται σήμερα τόσο. Μόνο τὰ λατινικὰ ἐνόμιζα. Νὰ ὅμως ποὺ ὑπάρχουν παιδιὰ μεγάλα, μὲ τέλεια κατὰ τἄλλα μόρφωση, μὲ γνώσεις ἐγκυκλοπαιδικές, μὲ ξένες γλῶσσες, ποὺ ὡςτόσο δὲν μποροῦν νὰ μεταφράσουν δυὸ ἀρχαίους ἑλληνικοὺς στίχους...

Κι' ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ τὸ Πένταθλο, πρέπει νὰ πῶ καὶ τοῦτο. Σήμερα ἔπρεπε νὰ δημοσιευθοῦν οἱ λύσεις τοῦ 33 φυλλαδίου, δηλαδὴ τῶν Ἀσκήσεων ποὺ ἀπροτελοῦν ἓν' ἀπ' τ' ἀγωνίσματα τοῦ Πενταθλου. Καὶ μολονότι ἡ προθεσμία του ἔληξε τὴν 31 Ὀκτωβρίου, κι' οὔτε θἄ δοθῇ παράταση, ἀναβάλλω τὴ δημοσίευση αὐτῶν τῶν λύσεων γιὰ λίγον καιρό, ὡς ποὺ νὰ φθάσουν στὰ χέρια μου κι' οἱ ἀπαντήσεις ποὺ τώρα ἴσως εἶναι στὸ δρόμο, γιὰ νὰ μὴν πῇ κανένας ὅτι τὶς ἔλαβα ἀφοῦ πιὰ οἱ λύσεις εἶχαν δημοσιευθεῖ. Μὲ ἄλλους λόγους γιὰ τὸ ἀσκανδάλιστο...

Ἡ ***Συνοδοιπόρος*** ἀπαντᾷ στὴ ***Μεγάλη Ἑλλάδα***, ὅτι ἐκεῖνο τὸν καιρό, ἐκτὸς τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν ***ὁδηγῶν*** στὴν κίνηση, τῶν μετρημένων ἔστω, ὑπῆρχαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ποὺ ἂν δὲν ἦταν καθαυτὸ ***ὀπαδοί***, — ἡ λέξη δὲν ἔχει νὰ κάνῃ — «προσπαθοῦσαν, καταβάλλοντας τὴ δύναμή τους, ὅση εἶχαν, νὰ δημιουργήσουν μιὰ κίνηση ζωηρὴ κι' ἀξιοσημείωτη». Ἡ ἴδια παραδέχεται καὶ τὸν ἀθλητισμὸ ὡς μιὰ αἰτία τῆς σημερινῆς ἀποχῆς τῶν ἀγοριῶν. Ἐπιμένει ὅμως ὅτι ἡ κυριώτερη εἶναι ἐκείνη ποὺ εἶπε, ἡ ἔλλειψη ὁδηγῶν.

Τὸ ξέρω, ***Εὐβοϊκὸ Ἀκρογιάλι***, ὅτι φέτος δὲν θἀ μπορεῖς νὰ μοῦ γράφῃς τόσο συχνά, γιατὶ ἔχεις πιὸ δύσκολα μαθήματα, ποὺ ἀπαιτοῦν περισσότερη μελέτη. Καὶ μάλιστα τώρα στὴν ἀρχή. Γιατὶ ὅταν πηγαίνῃ κανεὶς σὲ ἀνώτερη τάξη κι' ἀρχίζῃ καινούργια μαθήματα, μόνο τοὺς δυὸ-τρεῖς πρώτους μῆνες δυσκολεύεται. Ἔπειτα τὰ μαθαίνει κι' αὐτὰ μὲ περισσότερη εὐκολία, κι' ὅταν φτάνῃ πιὰ στὴ μέση τοῦ χρόνου, νομίζει πὼς δὲν ἄλλαξε τάξη... Πολὺ σωστὰ κι' αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὸν Ἀθλητισμό.

Πολὺ λυπήθηκα, ***Ἄγνωστε***, γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις. Ἀλλὰ τί νὰ σοῦ πῶ! Ὁ προϊστάμενος ἑνὸς ὀρφανοῦ δὲν εἶναι σὰν πατέρας; Κι' ἂν ὁ πατέρας σου δὲν σοῦ ἐπέτρεπε ἕνα πρᾶγμα, δὲν θἄπρεπε νὰ συμμορφωθῇς; Συμμορφώσου λοιπὸν καὶ ὅπόμενε. Δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα. Κι' ὅταν κινδυνεύῃ νὰ χάσῃ κι' αὐτὰ ποὺ ἔχει, δὲν εἶναι βέβαια φρόνιμο νὰ ἐπιμένῃ γιὰ κάτι τί...

Καλῶς ἦλθες, ***Κάποιε***! Χαίρω πολὺ ποὺ θἀ σ ἔχω τώρα πιὸ κοντά, κι' ἀκόμα ποὺ σ' ἐνθουσίασε ἡ Ἀθήνα. Πολὺ καλὲς οἱ Μ. Εἰκόνες σου καὶ κάποτε θἀ τὶς δημοσιεύσω. Τὸ Σῆμα μου τὸ σχεδίασε πιὰ ἡ ***Δορολάϊ*** ποὺ θἀ τὸ κατασκευάσῃ. Ἀλλωστε δὲν θἄπρεπε νὰ παραλλάξῃ πολὺ ἀπὸ τὸ πρῶτο ποὺ εἶχα κάνει: ἕνα μονόγραμμα στὴ μέση Δ. τ. Π., ὁλόγυρα ἕνας μαιάνδρος, κι' ἀπσκάτω τὸ ἔτος τῆς ἱδρύσεως 1879. Αὐτὸ θἄ εἶναι τὸΣῆμα.

Περίεργο, ***Ἀγγουρολογιώτατε***, πὼς σοῦ εἶχε παρασύρει ἡ ἰδέα πὼς δὲν σἀγαπῶ! Ὡστόσο χαίρω πολὺ ποὺ σοῦ βγῆκε καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Μόνο τὰ τελευταῖα περὶ «διαφεύσεων» δὲν κατάλαβα. Τί θέλεις νὰ πῇς; Ἐξήγησέ μου τα καλύτερα, ἢ μᾶλλον γράψε μοῦ τα πιὸ εὐανάγνωστα, γιατὶ στὸ τέλος τὸ γράμμα σου ἦταν τόσο βιαστικό, ποὺ δὲν διαβαζόταν.

Δὲν ἔχει νὰ κάνῃ, ***Χόρ-Χόρ Ἀγᾶ***. Μπορεῖ νὰ ἐγκριθῇ κι' ἕνα κομμάτι νέου συνδρομητοῦ, ὅταν εἶναι καλὸ — σπάνιο βέβαια, ἀλλὰ συμβαίνει — ἐνῷ μπορεῖ νἀπορριφθῇ ἕνα παλαιοῦ, ποὺ συμβαίνει καὶ συχνότερα. Σωστὴ ἡ παρατήρησή σου· ἀλλὰ ἔργα μὲ ***πλοκὴ*** δύσκολο νὰ γραφοῦν ἀπὸ παιδιὰ γι' αὐτὸ οἱ περισσότεροι γράφουν περιγραφὲς κι' ἐντυπώσεις. Χαίρω

ποὺ ἀποφάσισες νὰ μοῦ γράφῃς ταχτικὰ καθ' ἑβδομάδα.

Σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες, *Χαραυγή*. Ἀλλὰ νὰ σοῦ πῶ ποιὰ εἶναι ἡ *Α.* δὲν μπορῶ, δὲν ἐπιτρέπεται. Ζήτησέ της νὰ σοῦ φανερώσῃ τὄνομά της, ἂν θέλῃ, μὲ Μ. Ἀγγελία Ἡ *Σ. Β.* εἶναι Γαλλίδα ποὺ μένει στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ δὲν ξέρει ἀκόμα τόσο καλὰ τὰ ἑλληνικά· γι' αὐτὸ μοῦ ἔγραψε γαλλικά. Καὶ τώρα περιμένω νὰ μάθω τὴν ἐπιτυχία σου στὶς ἐξετάσεις. — Ἄ! τώρα δὰ ἔλαβα καὶ τὸ ἄλλο γράμμα σου ποὺ μοῦ τὴν ἀναγγέλλει. Θερμὰ λοιπὸν συγχαρητήρια!

Ἡ *Χάϊδω* μοῦ ἔχει τόση ἀγάπη, ποὺ δὲν θὰ λιγοστέψῃ οὔτε ὅταν θὰ γίνῃ . . . ἑξήντα χρονῶν! Καὶ σήμερα πάλι μοῦ γράφει ἕνα τόσο ὡραῖο γράμμα! Τὸ κύριο θέμα της εἶναι τὸ ταξίδι της στὰ Γιάννενα γιὰ τὴ γιορτὴ τῆς Ἑκατονταετηρίδας. — Διεβίβασα τὴν ἐπιθυμία της στὸν κ. Σ. καὶ τὴν περιμένει μετὰ χαρᾶς.

Παρακαλῶ καὶ πάλι ὅσους καθυστεροῦν συνδρομές, νὰ τὶς στείλουν, Πλησιάζει νὰ τελειώσῃ ὁ χρόνος, κι' ἀκόμη; Εἶπα καὶ στὸ προηγούμενο πόσο παρεμποδίζουν τὸ ἔργο μου αὐτὲς οἱ καθυστερήσεις. Κι' ἐλπίζω ὅτι οἱ καθυστεροῦντες θὰ φιλοτιμηθοῦν ἐπιτέλους . . .

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της, ***Κλοκλὼ*** (γράφε μου τὸ χειμῶνα καὶ δὲν πειράζει ἂν δὲν μοῦ ἔγραφες τὸ καλοκαίρι· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) ***Δικηγορίναν*** (πολὺ ὡραία ἡ περιγραφὴ τοῦ προσκυνήματος ποὺ ἔκαμες στὴν Ἀκρόπολη μὲ τὴν ἀγαπητή μας ***Κάρμεν Σύλβα***·) ***Ἀτσίγγανον*** (ὡραῖα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν τελετὴ τῆς Ἑκατονταετηρίδος στὴν πόλη σας· ναί, κι' ἐδῶ ἄρχισε νὰ χειμωνιάζῃ . . .) ***Κύκνον τῆς Εὐτυχίας*** (ἔκαμες πολὺ καλά· χαρτὶ λύσεων ἔστειλα· γράφε μου·) ***Μιχ. Ι. Παντοστόπουλον*** (χαίρω κι' εὐχαριστῶ· τὸ τετράδιο τῶν Ἀσκήσεων πρέπει νἆναι μεγάλο ὅσο αὐτὴ ἡ κόλλα ποὺ μοῦ γράφεις· συνήθως παίρνουν χαρτὶ τοῦ γραφίματος, σὰν τῶν σχολικῶν Διαγωνισμῶν, καὶ κάνουν ἕνα τετράδιο μὲ τὶς κόλλες ἀτσάκιστες·) ***Ὑπερφυσικὸν Μπεμπὲν*** (ἔστειλα· ὡραιότατα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφῃς γιὰ τὸν Διαπλασόκοσμο, «ποὺ στέκει πιὸ ψηλὰ ἀπ' ὅλους, συνδεμένος μὲ τοὺς πιὸ γεροὺς κρίκους τῆς ὁμονοίας, ἔχοντας τὰ πιὸ εὐγενικὰ ἰδεώδη, ξεχωριστὸς μέσα στοὺς ξεχωριστοὺ;» . . .) ***Κυρὰ-Φροσύνην*** (ἔστειλα 7 τετράδια· τὸ ἔλαβα·) ***Ξεφτέρι τῆς Ἠπείρου*** καὶ ***Θλιμμένο Ἠπειρωτάκι*** (ἔστειλα φύλλα 22-46 καὶ φαντάζομαι μὲ τί λαχτάρα τὰ διαβάσατε ὕστερ' ἀπὸ στέρηση τριῶν μηνῶν . . .) ***Γλυκοχάραγμα*** (κι' ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται ἐκ παραλλήλου κι' οἱ δυὸ διαγωνισμοί· περιμένω τὶς φωτογραφίες ποὺ θὰ ἐπαληθεύσουν τὴν ὡραία περιγραφὴ τοῦ νησιοῦ σου· ὅσο γιὰ τὴν ἀπορία σου, δὲν ξέρω περισσότερα ἀπὸ σένα, γιατὶ δὲν ἔκαμα τὸ πείραμα· ὅταν θὰ τὸ κάμῃς ἐσύ, θὰ ἰδῇς: ἂν δὲν γίνεται μὲ μικρὴ μπαταρία, θὰ βάλῃς μιὰ πιὸ μεγάλη·) ***Ρογῆρον*** (χαίρω ποὺ θὰ μπορῇς τώρα νὰ μοῦ γράφῃς ταχτικὰ ἀφοῦ σοῦ μένουν δυὸ ὧρες τὴν ἑβδομάδα ἐλεύθερες· σὲ περιμένω·) ***Φίλαθλον*** (δὲν τὰ κατάλαβα καλά· αὐτὰ πρέπει νὰ διαβιβασθοῦν ὅπως τὰ θέλεις μὲ Μ. Ἀγγελία·) ***Μικρὸν Ἔδισσων*** (μπορεῖς νὰ στείλῃς τὶς ἀπαντήσεις σὲ ἀνοιχτὸ φάκελλο ὡς «χειρόγραφα»· ἀλλὰ συστημένο· καὶ θὰ σοῦ ποῦν στὸ ταχυδρομεῖο τί θὰ πληρώσῃς· γιὰ τὰ ἐνάριθμα δὲν ξέρω·) ***Λευκάτάν*** (τετράδια καὶ βραβεῖον ἔστειλα·) ***Σευμφαλίδα*** (καὶ ποῦ ξέρω; δὲν ἦλθε ἀκόμα ἡ σειρά του νὰ τὸ διαβάσω· τὰ κομμάτια ἀργοῦν κι' ἕνα μῆνα καὶ δυό, γιατὶ εἶναι πολλά . . .) ***Ε. Α. Καλαμίδαν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Χρυσὴν Πεταλούδαν*** (δὲν πειράζει· ὅταν εὐκαιρῇς·) ***Νικόλαον Χάκαν*** (δὲν κάνει νὰ δημοσιεύσω γελοιογραφίες ἀπὸ ἄλλο ἑλληνικὸ περιοδικό·) ***Ἰούλιον Καίσαρα*** (ἔλαβα· περιμένω καὶ τὴν ἐκπλήξη·) ***Κάποιον Φίλον μου*** (νὰ ὑπογράφῃς· δὲν ἀπαντοῦν σὲ ἀνώνυμα γράμματα·) ***Γαβριᾶν*** (καλὴ ἡ ἰδέα, ἀλλὰ ἡ ζωγραφιὰ ἄτεχνη·) ***Νεράϊδαν τῶν Κύκνων*** (ἔστειλα· θὰ σοῦ πῶ ἅμα τὸ διαβάσω· ἀλλὰ γιατὶ τόσοι δισταγμοί;) ***Σ. Α. Σάνδην***, ἐλήφθη. ***Ὕμνον τῆς Λευτεριᾶς, Παινεμένο Ἀνδριωτάκι*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***27 Ὀκτωβρίου***, θὰ παντήσω στὰ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 251ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι 1 Ἰανουαρίου.

674. Συλλαβόγριφος

Ἀρχίζεις ἀπὸ μιὰν ἀντωνυμία,
Στὸ τέλος βάζεις ἄλλη μία,
Στὴ μέση ἀπὸ τὴ μουσικὴ δυὸ [νότες.
Καὶ γίνεται μ' αὐτὰ θαῦμα θαυ- [μάτων:
Ὡραία κόρη, πρώτη μέσ' στὶς [πρῶτες.
Ποὺ γράφτηκε γι' αὐτὴν ᾆσμα... [ᾀσμάτων.

Φαύσια

675. Στοιχειόγριφος

Πρὸς τί νὰ στέκω ἀκίνητος
Νὰ μὲ χτυπάῃ τὸ κῦμα,
Νὰ μὲ τρυπάῃ ἀλύπητα
Καὶ νὰ μὲ κάνῃ μνῆμα;
Παίρνω κι' ἐγὼ δυὸ γράμματα,
Στὸν τράχηλο τὰ βάζω
Καὶ ζωντανεύω ἄξαφνα
Κι' ἀρχίζω νὰ κοάζω.

Ἄγνωστη

676. Μεταγραμματισμὸς

Ἂν τὸ Η τὸ κάνῃς Α
Καὶ τὸν τόνο του ἀνεβάσῃς,
Ζῶο, ἀπὸ τὰ σπιτικά,
Θὰ τὸ πιῇς καὶ θὰ χορτάσῃς.

Γιγαντιαῖος Νάνος

677. Αἴνιγμα

Ἀπὸ τὴ μύτη μου μπορῶ νὰ [βγάζω
Τὶς μεγαλύτερες σοφίες·
Μὰ μιὰ χαρὰ μπορῶ καὶ νάρα- [διάζω
Τοῦ κόσμου τὶς ἀνοησίες·
—Ἀνάλογα μ' αὐτὸν ποὺ μ' ἔχει
Καὶ ποὺ μὲ πιάνει καὶ μέ . . . [βρέχει.

Περιπλοκὰς

678. Γωνίαι

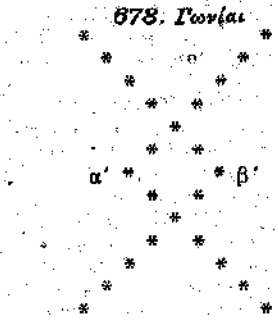

Ἡ α' γωνία σχηματίζεται ἀπὸ πόλιν τῆς Ἑλβετίας καὶ ἀπὸ διακοσμητικὸν ἐξωτικὸν φυτόν· ἡ β' γωνία ἀπὸ ἱερέα τῶν Ἑβραίων καὶ ἀπὸ ὑπάλληλον ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρείας (ἢ ἀντιπρόσωπον, προξενικόν, ἐμπορικὸν κτλ.)

Μύρτα Γ. Ρόκου

679. Κρυπτογραφικὸν

123456478 = Τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου
23681 = Εἰς τὸν σταῦλον
38321 = Εἰς τὸ Αἰγαῖον
47843 = Εἰς τὴν Μικρασίαν
5478 = Εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ
64638 = Εἰς τὴν Μυθολογίαν
763 = Εἰς τὴν κεφαλὴν
84235 = Τῆς χιόνος.

Γιὰ τὴν Πατρίδα

680-684. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

νεῦμα, χῶμα, πεῖνα, κῆπος, Εὔβοια.

Ἀστραπόβροντο

685. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τ' ἀρχικά των νἀποτελοῦν χερσόνησον:

ψευδής, τραχύς, ἰσχυρός, συγκεχυμένος, πλήρης, εὐδαίμων.

Ἀρλάνδα

686-691. Ὁμοιόμορφα Φωνηεντόλιπα

Π Ν

Μὲ τρία φωνήεντα:

1, Φάρμακον· 2, Ἐπακόλουθον σφάλματος· 3, Εἶδος ποιήματος ἢ μέλους· 4, Συναίσθημα.

Μὲ δύο φωνήεντα:

5, Παθολογικὸν ἔκκριμα· 6, Φύσημα ἀέρος.

Ἰούλιος Καῖσαρ

692. Γρῖφος

ιβ ἦκε
ιβ ιβ ἦκε ἦκε
ι ὠμὴ θε η.
ιβ ιβ ἦκε ἦκε
ιβ ἦκε

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

693. Chiffré

1234565 = Ecrivain franç. classique
245 = Palmipède
345665 = Plante grimp.
435 = Terme géographique
5335 = Pronom.
6215 = Ville

Ἀντιγόνη

694-695. Ciné-Rébus

1. Λεπίς, ἐκεῖ, ἔχει.
2. Περίπτωσις, ὕπαγε, ἐκεῖ.

(Δύο ἑλληνικαὶ πόλεις).

Ἀθανάσιος Διάκος

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 80 λεπτὰ ἡ λέξις μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ Α' — 825 /

Τριετὴς τῆς Φιλολογίας ζητεῖ παραδόσεις ἐφ' ὅλων τῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου. Δίδακτρα προσιτά. Ἀπευθυντέον: Δ. Ἀντζουλάτον, Σωκράτους 75. Ἀθήνας.

| Α' — 826 |

Αποκαλύψεις: Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Πορφυρογέννητη = Ἀδελφαὶ Σταφυλοπάτη, Λάουρα = Νίκη Θωμᾶ Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά εἶσαι ὁ Χρ . . . Μ. Π . . . ς

Ναουσόπαιδο

| Α' — 827 |

Διαπλασοπούλες α, δὲν θ' ἀρνηθῇ κανεὶς νὰ συμμετάσχῃ στὸν Διαγωνισμό μου (Α' — 772).

Μπίλυ Ντὸβ

| Α' — 828 |

Χρυσοπηγή, γράφε μου τὴν νέαν Δ/σιν. Βασίλειε Μακεδών, Χορχὸρ Ἀγᾶ. Πεταχτούλα, Ἥβη, Γαβριά, περιμένω συμμετοχὴ στὸν διαγωνισμό μου (Α' — 772).

Μπίλυ Ντὸβ

| Α' — 829 |

Αλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες, ἰδιαιτέρως μὲ τὸ Λυσόχαρτο, Σγουρόμαλλη, Κάποιον, Δικηγορίνα, Ἀθλητήν. Δ/σις: Πᾶνον Παπασταμάτην Μ. Γ. Κυπαρισσίαν, διά: Ὕμνον τῆς Λευτεριᾶς

/ Α' — 830 /

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνησι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες.

Λευκὸς Ἀράπης

/ Α' — 831 /

ΤΕΛΕΣΙΓΡΑΦΟΝ ΠΡΟΣ «ΒΑΤΡΑΧΟΥΣ»

Εκπνευσάσης, ἄνευ ἀπαντήσεως, τῆς δεκαπενθημέρου, πρὸς παραδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν τῶν ἡμετέρων ὅρων, παρασχεθείσης προθεσμίας, κηρύττω καθ' ὑμῶν τὸν πόλεμον . . .

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

/ Α' — 832 /

Ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους τῶν «Βατράχων»: Βάτραχος No 1 = Λόδης, No 2 = Μοράλης, 3 = Χρηστίδης, 4 = Δόσιος, 5 = Βασιλειάδης, 6 = Πετρόπουλος, 13 = Εὐστρατίου, 15 = Κόρρης.

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

| Α' — 833 |

Πεταχτούλα — Τσίτση Μυλωνᾶ: Γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλοτε, στὴν ἔκθεσι νὰ μὴ μουρμουρίζῃς ἀπὸ πίσω μου!

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

/ Α' — 834 /

Σκεπτικιστή, very well, thank you. Ποιὸς εἶσαι ὅμως, Κύριε; Ὁ παλιὸς Πριγκηψ Νικολάϊεφ!; Ὁπωσδήποτε, θἀσχοληθῶ μὲ τὴν τριλογία σου ἰδιαιτέρως κι' ἂν ἀπαιτῇς τὸ ξίφος μου . . . μολὼν λαβέ!!

ΓΟΡΔΙΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

/ Α' — 835 |

Αστεῖε Πανικὲ νά: Λάθος αἱ ἀποκαλύψεις αἱ σχετικαὶ μὲ τοὺς κατωτέρω.

Πᾶνος-Πάνου

| Α' — 836 |

Γορδιος Δεσμος: Ἕνα παιδὶ ἀνεκτίμητο, πολυμαθὲς καὶ ἔξυπνο.

ΤΑΡΖΑΝ

/ Α' — 837 /

Ξάνθιππε, περιμένω ἀνυπόμονα γράμμα καὶ ἐξηγήσεις γιὰ τὸν φαντάρο.

Ἱσπανιόλα

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι